

wroclaw.pl

Wyścigi znów pod chmurką

Inauguracja sezonu na Partynicach już w niedzielę 23 kwietnia.

str. 15

ISSN: 2719-7948

BEZPŁATNY BIULETYN INFORMACYJNY URZĘDU MIEJSKIEGO WROCŁAWIA

NR 15 (128), 19-25.04.2023

WYDRUKOWANO NA PAPIERZE EKOLOGICZNYM

ILE KOSZTUJE WROCŁAW?

Za dwa lata będzie buspas na Jagodno

Na początku 2025 roku autobusy pojadą na Jagodno wydzielonym pasem. Właśnie została podpisana umowa z wykonawcą.

str. 6

Powstaje nowa plaża miejska nad wodą

Otwarcie Beach Baru Port Węglowy planowane jest na czerwiec. W przyszłości powiększy się o marinę dla jachtów i motorówek.

str. 7

Український Паспортний Сервіс

Центр ДП «Документ» у місті Wrocław змінив адресу відтепер він знаходиться на постійній основі у ТЦ «Пасаж Грюнвальдський» у Wrocławі.

c. 18

BĄDŹ NA BIEŻĄCO. ZAWSZE AKTUALNE INFORMACJE NA WWW.WROCLAW.PL

Szanowni Państwo,

w tym numerze zobaczymy „Ile kosztuje Wrocław”. To coroczne zestawienie jest w pewnym sensie próbą przypomnienia nam wszystkim, na co – jak zwykle się kolokwialnie mówić – idą nasze podatki. Oprócz nich oczywiście miasto ma także inne źródła przychodów, jednak wszystkie je we Wrocławiu traktujemy wspólnie, w tym sensie, że środki pozyskane do budżetu wydajemy w sposób transparentny. Przygotowujemy się tym samym do Raportu o stanie Gminy, który dane przedstawione tutaj, z konieczności w sposób skrócony i syntetyczny, zaprezentuje na kilkuset stronach, dodając do nich dodatkowe informacje statystyczne o naszym mieście.

Rusza także sezon turystyczny, który przypomina nam o pędzą-

cym czasie i zbliżających się wakacjach. Jak Państwo mieli okazję przeczytać w jednym z poprzednich numerów biuletynu, turystyka to także istotne źródło wpływów do budżetu miasta. W podatkach za rok 2022 pozyskaliśmy z niej ponad 370 mln zł, sama grupa 5,8 mln turystów pozostawiła we Wrocławiu około 3 mld zł, które w największej mierze pozostały w portfelach lokalnych przedsiębiorców. Czekamy na rezultat rozpoczynającego się „kryzysowego” sezonu, z nadzieją, że Wrocław utrzyma tendencję wzrostową po okresie pandemii.

Między innymi dzięki przychodom z turystyki możemy finansować projekty infrastrukturalne, takie jak nowe inwestycje drogowe, poświęcone także komunikacji miejskiej, o których informacje znajdują Państwo w dzisiejszym numerze.

Dziękuję wszystkim Państwu, którzy dokładacie się do Wrocławia, płacąc podatki – zarówno PIT, jak i te od działalności gospodarczej. To Państwa aktywność rozwija nasze miasto.

Zachęcam do korzystania z programu Nasz Wrocław dla podatników i programu Nasz Wrocław Max dla podatników zameldowanych na pobyt stały we Wrocławiu. To forma podziękowania za regularne „składanie się” na nasz wspólny Wrocław.

Jacek Sutryk
prezydent Wrocławia

POGODA

CZW. 20.04	PT. 21.04	SOB. 22.04	ND. 23.04	PN. 24.04	WT. 25.04	ŚR. 26.04
16°C	18°C	18°C	21°C	17°C	13°C	13°C

DUŻO SIĘ DZIAŁO I DUŻO DRZEW WYROSŁO W PARKU TYSIĄCLECIA

Piękne słońce wyjrzało zza chmur nad parkiem Tysiąclecia, gdy w sobotę 15 kwietnia o godz. 10 rozpoczął się tam wielki rodzinny piknik. Pojawiły się dmuchańce dla dzieci, grille z kiełbaskami i wiele rodzin z dziećmi. Na terenie przy nowo otwartym placu zabaw Średniowieczna Warownia można było spotkać członków grupy rekonstrukcyjnej, którzy założyli średniowieczną osadę. Były pokazy strojów rycerskich i fechtunku oraz warsztaty z ziołolecznictwa. Zabawa była przednia! **W ramach akcji WROśnij we WROclaw tego dnia posadzonych zostało 300 drzew dla małych wrocławian.**

WROśnij we WROclaw to wrocławska specjalność i tradycja. Akcja, zapoczątkowana w 2017 r. obchodziła w 2022 r. swój 10. jubileusz. W sumie w ciągu kilku lat stolica Dolnego Śląska dzięki temu projektowi wzbogaciła się o ok. 2700 drzew.

Hala Stulecia zaprasza pod Iglicę i fontannę

Kopalnia Złota w Złotym Stoku, podziemne miasto Osówka, zamek Świny i jego zbrojni – byliście już tam? Przyjdźcie w weekend pod Iglicę przy Hali Stulecia na plenerowe Otwarcie Sezonu Turystycznego na Dolnym Śląsku. Oprócz prezentacji będą koncerty i goście specjaliści. Początek swojego sezonu odtryska fontanna.

Anna Aleksandrowicz

Wielkimi krokami zbliża się majówka. Z kalendarza wynika, że w tym roku może liczyć aż 5 dni po kolei. Żeby nie zmęczyć się wyjazdem za 7 gór i 7 lasów (samochodem lub pociągiem) czy 7 mórz (samolotem), my proponujemy odkrywanie Dolnego Śląska. W weekend szykuje się świetna okazja, żeby się na taką eskapadę zainspirować: dwa dni Otwarcia Sezonu Turystycznego na Dolnym Śląsku pod Iglicą. Zwłaszcza że w sobotę zaczyna się sezon letni w kompleksie Hali Stulecia: swoje pokazy, na razie w trybie dziennym, rozpoczyna fontanna multimedialna.

Dwa dni turystycznej inspiracji

Otwarcie Sezonu Turystycznego na Dolnym Śląsku zaplanowano na weekend 22.04 (sobota) w godz. 11–18 i 23.04 (niedziela) w godz. 11–17) we Wrocławiu.

Na placu pod Iglicą na ciekawych Dolnego Śląska będzie czekać 60 stoisk wystawców – przedstawicieli najważniejszych atrakcji Dolnego Śląska i scena, na której wystawcy będą prezentować swoje oferty. Blogerzy Ahoj Przygodo

Bistro przy Pergoli do 4 maja działa weekendowo, ale od 5 maja – codziennie, przez siedem dni w tygodniu

będą przekonywali, że maluch w podróży to nie stres: ani dla rodziców, ani dla dzieci. Dowiedzie się, na co warto zwrócić uwagę zwiedzając Kopalnię Niklu, Chryzoprazu i Opalu w Szklarach. Wydarzenie po raz drugi organizuje

Dolnośląska Organizacja Turystyczna, Wrocławska Organizacja Turystyczna, Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego i Visit Wrocław. W zeszłym roku Otwarcie Sezonu Turystycznego na Dolnym Śląsku nastąpi-

ło w Starej Kopalni – Centrum Nauki i Sztuki w Wałbrzychu. – Pierwsza edycja okazała się sukcesem i my chcemy go w tym roku powtórzyć – zapowiada Katarzyna Wiencone z Hali Stulecia. – Gwarantujemy mnóstwo

atrakcji i niespodzianek, a także dobrą zabawę – zapewnia.

Multimedialna w dzień

Fontanna Multimedialna będzie działać w trybie dziennym od 22.04, ale uwaga! Szykujcie się na pierwszy pokaz specjalny 5.05. Wcześniej, podczas festiwalu 3-majówka na Pergoli, będzie dostępna wyłącznie dla uczestników festiwalu. Pełny harmonogram pokazów jest dostępny na halastulecia.pl.

Standardowo, pokazów dziennych i wieczorowych możemy spodziewać się codziennie, co 60 minut, w godz. między 10 a 21. Pokazy specjalne: piątki i soboty.

Godziny tych pokazów będą zależne od zachodów słońca, co zostało uwzględnione w harmonogramie.

Od 5.05 od poniedziałku do niedzieli zacznie działać Bistro przy Pergoli (do 5 maja tylko weekendowo), Strefa food trucków przy ul. Wróblewskiego i FunPark z dmuchańcami przy Hali Stulecia.

➤ **Cały program OSTnDS: wroc.city/sezon-turystyczny-2023**

Ostatnie szkolenie w Akademii Gastro – zapisz się

Własna restauracja – od marzenia do wyzwania. Od czwartku 20.04 zaczynają się zapisy na ostatnie szkolenie w Akademii Gastro. Jest bezpłatne. Kto pierwszy, ten lepszy.

Anna Aleksandrowicz

25 spotkań i warsztatów Akademii Gastro – projekt Akademii Wrocławskiego Przedsiębiorcy, prowadzonej przez Biuro Rozwoju Gospodarczego Urzędu Miejskiego Wrocławia zakończy się 10.05 ostatnim szkoleniem – na życzenie samych uczestników.

Będzie dotyczyło analizy kosztów oraz obliczania food i bar costu. Zdecydowana większość uczestników głosowała za szkoleniem uzupełniającym na ten temat. Organizatorzy planują też w przyszłości dodatkowe spotkania na temat social mediów i fotografii w gastronomii.

Jeśli uważasz, że jest za późno, bo uczestnicy Akademii Gastro są po całym maratonie spotkań, które trwały od 22.03, nic bardziej mylnego. Jeżeli poważnie zabierzesz się do spełniania marzenia o własnej restauracji, będziesz musiał wyrównać wiedzę. Ale najważniejsze to zacząć. Dlatego warto zapisać się na ostatnie szkolenie.

Start Akademii Gastro 22.03.2023 – spotkanie inauguracyjne przebiegło w Barze BarBara przy ul. Świdnickiej 8B. Wszystkie inne spotkania (oprócz wizyty studyjnej na Uniwersytecie Przyrodniczym we Wrocławiu) BRG organizowało w CRZ Krzywy Komin, ul. Dubois 33/35a.

Partnerzy cyklu: Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu (partner merytoryczny), Agencja Rozwoju Aglomeracji Wrocławskiej, Centrum Rozwoju Zawodowego Krzywy Komin, HORECA+, ZUS, Powiatowy Urząd Pracy we Wrocławiu, PIFE, Izba Administracji Skarbowej we Wrocławiu.

Zapisy na ostatnie szkolenie (szkolenie na życzenie) Akademii Gastro startują 20.04.

➤ **Link do nich znajdziecie na www.wroclaw.pl/akademia-gastro**

Strażnicy sprawdzają, czym palimy w piecu

Wrocławscy strażnicy miejscy znów kontrolują, czym palimy w piecu i przypominają, czym można ogrzewać mieszkanie. W związku z trudną sytuacją na rynku energii jeszcze do 30.04.23 palić można węglem brunatnym i koksem czy kostką z miazgi z węgla kamiennego, żadne przepisy nie dopuszczają jednak spalania odpadów czy wilgotnego drewna. Dlatego strażnicy miejscy czuwają i w najbliższych dniach mogą pojawić się na kilku wrocławskich osiedlach: 19.04 – Sępólno, Kuźniki, 20.04 – Muchobór Wielki, Strachocin, 21.04 – Złotniki, Nadodrze, 22.04 – Leśnica, 23.04 – Leśnica. Kontrole dokonywane są zarówno bezpośrednio w lokalach, jak i z powietrza z wykorzystaniem dronów z kamerą termowizyjną i głowicami badającymi zawartość dymu.

Kiedy dyżur radnych?

Wiceprzewodniczący Rady Miejskiej Łukasz Olbert zaprasza na spotkania 27.04 (czwartek) w Sukiennicach 9, pok. 204, 205 w godz. 15–16.30. W środę 26.04 w tych samych godzinach przyjmują natomiast radni: Małgorzata Kellner, Jolanta Niezgódzka, Dariusz Piwoński i Igor Wójcik.

Śnięte ryby w fosie miejskiej

Centrum Zarządzania Kryzysowego we Wrocławiu poinformowało, że w poniedziałek 17.04 o godz. 12.50 w fosie miejskiej przy Kładce Świebodzkiej ponownie znaleziono kilkanaście śniętych ryb. Pierwsze śnięte ryby po długiej przerwie wyłowiono z fosy 14.04. – Próbkę wody i ryb pobrano do analizy, jednak z uwagi na niezidentyfikowane źródło śnięcia ryb mieszkańcy powinni unikać kontaktu z wodą z fosy. Prosimy także o przypilnowanie czworonogów, aby nie korzystały z wody w fosie miejskiej – informuje Arkadiusz Filipowski z UMW.

Jak projektować miasta w dobie kryzysu?

Ponad 100 osób z 15 krajów Europy, ekspertów w zakresie urbanistyki, finansowania rozwoju miast, polityk unijnych, przedstawicieli władz lokalnych, weźmie udział 24-26 kwietnia w międzynarodowej konferencji METREX we Wrocławiu.

Redakcja

Konferencje METREX są regularnie organizowane w różnych miastach Europy. Wrocław jest członkiem Sieci Regionów i Obszarów Metropolitalnych METREX od 2001 roku, a 2 lata temu objął przewodnictwo w sieci, wzmacniając swoją pozycję wśród miast europejskich.

Wymiana doświadczeń

– Niezmiernie się cieszę, że tym razem spotkamy się we Wrocławiu. Eksperci z 15 krajów, z różnych dziedzin będą debatować o innowacyjnych rozwiązaniach z zakresu urbanistyki, architektury, transportu i środowiska. O tym, jak po pandemii i w czasie kryzysu klimatycznego projektować miasta. To doskonała okazja, by skorzystać z ich wiedzy, wymienić się doświadczeniami i poglądami na temat przyszłości miast. Wykorzystamy to m.in., by podyskutować o tym, jak powinien wyglądać docelowo plac Społeczny – podkreśla Jakub Mazur, wiceprezydent Wrocławia.

Temat konferencji to: „**Metropolitalna odpowiedź na kryzysy nękające obecnie Europę: ponowne przemysłowe zasoby, demografia, odporność**”. W obliczu trwających kryzysów klimatycznych i energetycznych, demograficznych i migracyjnych, wojen i bezpieczeństwa – eksperci będą zastana-

Wiceprezydent Jakub Mazur jest prezydentem Sieci Regionów i Obszarów Metropolitalnych METREX

wiać się, jak pokonać niestabilność, jak przygotować się na nieoczekiwane zmiany i szybko na nie reagować, a także jak dbać o warunki sprzyjające dalszemu rozwojowi. Głównym celem konferencji jest omówienie wyzwań stojących przed największymi miastami Europy i dyskusja nad zwiększeniem oddziaływania międzynarodowego takich metropolii jak Wrocław, a w konsekwencji – pozyskanie więcej funduszy dla miast i ich bezpośredniego otoczenia.

METREX dla mieszkańców

Dzięki debacie i praktycznym warsztatom miasta europejskie dowiedzą się od Wrocławia (i we Wrocławiu) o potrzebach, podejściach i nowych rozwiązaniach również w naszym najbliższym otoczeniu. Konferencji towarzyszyć będą warsztaty, na których młodzi ludzie pod przewodnictwem ekspertów z Polski i miast europejskich spróbują znaleźć nowe funkcje dla placu Społecz-

nego, aby lepiej odpowiadał potrzebom mieszkańców. Pod okiem urbanistów, architektów i specjalistów od rozwoju miast przeanalizowane zostanie otoczenie placu Społecznego, który obecnie pełni głównie funkcję komunikacyjną.

Konferencja 24 i 25 kwietnia odbędzie się w Barze Barbara przy ul. Świdnickiej 8b we Wrocławiu, a 26 kwietnia w Instytucie Nauk Politycznych Uniwersytetu Wrocławskiego przy ul. Koszarowej 3.

Dołącz do sprzątania brzegów Odry

Akcje sprzątania rzek i jej brzegów organizuje też Fundacja On Water

W sobotę, 22 kwietnia, obchodzimy Światowy Dzień Ziemi. Z tej okazji odbędzie się we Wrocławiu wielkie sprzątanie brzegów Odry. Gdzie i kiedy można przyjść i przyłączyć się do akcji?

Paulina Falkiewicz

„Operacja Czysta Rzeka” to akcja, która ma zwrócić uwagę na problem zaśmiecania rzek odpadami. Polega na zbiórce odpadów z koryt rzek, ich brzegów oraz terenów zielonych i rekreacyjnych. Do wspólnego sprzątania może dołączyć każdy. Zbiórka zaplanowana jest na godz. 12 na wale pod mostem Milenijnym (obok parkingu przy hali Orbita). Akcja rozpocznie się od sprzątania terenów zielonych przy siedzibie 25. Wrocławskiej Żeglarskiej Drużyny Harcerzy

im. Harcerskiego Batalionu Szturmowego „Parasol”, dalej wzdłuż Grobli Kozanowskiej do Przystani Wodnej „Marina Kozanów”.

– Akcja jest organizowana po raz pierwszy przez nasz sztab, ale widząc zainteresowanie, już planujemy wziąć udział w najbliższej letniej edycji. Po sprzątaniu, dzięki współpracy z pobliską plażą – HotSpot, na uczestników będzie czekała niespodzianka – mówi Łukasz Makarowski, szef sztabu Wrocławskie tereny rekreacyjne nad Odrą.

Masz pomysł na zajęcia? Weź miasto w swoje ręce!

Niebawem weźmiemy udział w pierwszych wydarzeniach w ramach zwycięskich, zgłoszonych w lutym, projektów do Mikrograntów. Będzie ich jeszcze więcej, a przed nami – kolejny nabór!

Magdalena Pasiewicz

1 maja pojawi się druga w tym roku szansa, by wziąć miasto w swoje ręce. Wspólnie z zespołem Mikrograntów, przygotujcie się do zgłoszenia pomysłu na społeczne, osiedlowe działania.

Kolejny nabór rusza 1 maja

Mikrogranty to ogólnmiejski program wsparcia inicjatyw, do którego mieszkańcy mogą zgłaszać swoje propozycje działań z zakresu animacji, rekreacji, aktywizacji społecznej, edukacji i sztuki. Między 1 a 15 maja odbędzie się drugi w tym roku nabór, są trzy ścieżki do wyboru:

- dla osób fizycznych oraz grup nieformalnych
- organizacji pozarządowych
- grup młodzieżowych.

Wybrane projekty otrzymają wsparcie finansowe (od 1 do 10 tys. zł brutto). Każdy pomysłodawca może też liczyć na pomoc w kwestiach administracyjnych, organizacyjnych, promocyjnych i logistycznych. Ścieżka dla osób fizycznych i grup nieformalnych skierowana jest do pełnoletnich mieszkańców Wrocławia, często dopiero rozpoczynających swoją przygodę z działalnością na rzecz swojej najbliższej okolicy. Podob-

nie jak w pierwszym naborze, tak i w drugim, wyłonionych zostanie 14 inicjatyw zaplanowanych na jednym z czterech obszarów: Fabrycznej, Krzykach, Psim Polu czy Śródmieściu.

Zbliżający się nabór to także szansa na debiut w ścieżce przeznaczonej dla młodych w wieku od 13 do 21 lat. W tej kategorii zrealizowanych zostanie ok. 10 inicjatyw, dzięki którym młodzież sprawdzi się w akcji na lokalnym gruncie. W ścieżce dla organizacji pozarządowych działających do 5 lat oraz tych, których przychód za ostatni zamknięty rok obrotowy nie przekroczył 3 tys. zł brutto, wyłonionych zostanie również ok. 10 osiedlowych pomysłów.

Projekty, które integrują

Wybrane pomysły będą realizowane od drugiej połowy czerwca do września. W ramach projektów mogą odbywać się różnego rodzaju warsztaty, tematyczne spotkania czy wędrowki śladami ciekawych, osiedlowych historii. Najważniejsze, by angażowały do wspólnego działania wszystkich wrocławian. Przed zgłoszeniem projektu, warto wziąć udział w spotkaniach, które rozwieją wszelkie wątpliwości dotyczące zasad programu i instrukcji składania wniosku. Oto harmonogram dla każdej ze ścieżek:

Mieszkańcy Wrocławia chętnie biorą udział w wydarzeniach organizowanych w ramach Mikrograntów

Spotkania informacyjne online na Facebooku, profil Mikrograntów:

- mikrogranty dla osób fizycznych i grup nieformalnych: 25.04, godz. 17.30
- mikrogranty młodzieżowe: 26.04, godz. 17.30
- mikrogranty NGO: 27.04, godz. 17.30.

Spotkania informacyjne na żywo:

- mikrogranty NGO: 25.04, godz. 17.30, Sektor 3, ul. Legnicka 65
- mikrogranty młodzieżowe:

27.04, godz. 17.30, Rada Osiedla Gajowice, ul. Lwowska 43

- mikrogranty dla osób fizycznych i grup nieformalnych: 4.05, godz. 17.30, Barbara, ul. Świdnicka 8b.

Warsztaty i szkolenia

- Webinar pisania projektów „Mikrogranty dla osób fizycznych i grup nieformalnych”: 9.05, godz. 17.30, zapisy: mikrogranty@instytutkultury.pl.
- „Jak zarządzać projektem w Mikrograntach Młodzieżowych?”: 10.05, godz. 15.30, Zespół Szkół Ekonomiczno-Administracyjnych, ul. Worcella 3, zapisy: mikrograntymłodzieżowe@fundacja-umbrella.org.pl.

„Szkolenie z tworzenia projektów w Programie Mikrogranty NGO”: 27-28.04, godz. 17, Sektor 3, ul. Legnicka 65.

Projekty skonsultować będzie można także w trakcie trwania naboru mejlowo i telefonicznie, kontakt na stronach Wrocławskiego Instytutu Kultury i Fundacji Umbrella.

Dofinansowanie do protez, wózków i rehabilitacji

Do fundacji organizującej bieg Poland Business Run mogą zgłaszać się osoby z niepełnosprawnością ruchową, po amputacji i mastektomii, które potrzebują dofinansowania do zakupu protez kończyn, sprzętu medycznego, rehabilitacji lub pomocy psychologicznej. Trwa nabór wniosków.

Maciej Wołodko

Fundacja skupia się na pomocy osobom z dysfunkcjami narządów ruchu, m.in. po amputacjach kończyn. Koszt protezy to wydatek od kilkunastu do nawet kilkuset tys.

zł. Drugą grupą, którą wspiera, są osoby po mastektomii. W ubiegłym roku dofinansowała turnusy kompleksowej rehabilitacji dla 44 kobiet po mastektomii, zapewniając im, oprócz fizjoterapii, również wsparcie psychologa czy dietetyka.

Aby zebrać środki niezbędne do pomocy swoim podopiecznym, fundacja 3 września br. organizuje charytatywną sztafetę biznesową Poland Business Run, w której wystartują pracownicy firm i korporacji. Dzięki niej od początku ist-

nienia projektu pomoc otrzymało ponad 800 osób.

Jeśli chcesz zgłosić się o dofinansowanie, wystarczy że wypełnisz i wyślesz wniosek. Można to zrobić poprzez formularz online lub

tradycyjnie pocztą. Komplet dokumentów wraz z załącznikami jest dostępny na stronie www.poland-businessrun.pl w zakładce „Dla Beneficjentów”. Forma wsparcia jest indywidualnie dopasowana do potrzeb konkretnej osoby.

KONSULTACJE SPOŁECZNE
POWIEDZ NAM, JAK...

Jakiej strefy czystego transportu potrzebujemy?

E-FORMULARZ na [www](http://www.wroclaw.pl) do 30 kwietnia 2023

FORMULARZ OPINII do 30 kwietnia

Odlot. Strefa Partycypacji, ul. Piłsudskiego 34
Poniedziałki i wtorki (9-13) oraz czwartki (13-18)

DEBATY 26 kwietnia, 17.30
Odlot. Strefa Partycypacji

Jaka przyszłość basenu „Kłokoczyce”?

E-FORMULARZ

na [www](http://www.wroclaw.pl) do 30 kwietnia 2023

SPACER KONSULTACYJNY 19 kwietnia, 17.30
zbiórka przy wejściu na basen, ul. Kłokoczycka 3

Szczegóły na: www.wroclaw.pl/konsultacje

W weekend objazdy na Biskupin

Wykonawca Alei Wielkiej Wypły (AWW) musi wykonać ostatnie już drogowe prace na skrzyżowaniu tej arterii z ulicami Wróblewskiego i Olszewskiego. W weekend (22 i 23 kwietnia) zamknie krzyżówkę, aby położyć ostatnią warstwę asfaltu.

Dla kierowców oznacza to objazdy. Zmierzający od centrum muszą skręcić w ul. Tramwajową, jechać Dembowskiego, następnie fragmentem AWW dojadą do Olszewskiego.

W przeciwnym kierunku z ul. Olszewskiego trzeba skręcić w ul. Spółdzielczą, następnie w ul. Dembowskiego, którą dojedziemy do ul. Tramwajowej, a z niej zjedziemy w ul. Wróblewskiego.

Ruch lokalny po ul. Olszewskiego będzie możliwy od wschodu do ul. Kazimierskiej, a od zachodu do ul. Pugeta. W poniedziałkowy poranek dojazd do pracy będzie możliwy już bez tych utrudnień.

Dla pasażerów korzystających z komunikacji tramwajowej, nic się nie zmienia. Objazdy będą jednak dotyczyć autobusów nocnych 253 i 255 kursujących z soboty na niedzielę. Korzystać będą z takiego samego objazdu, jak samochody. Oznacza to, że jadąc do centrum pominą przystanki „Piramowicza” i „Chełmońskiego”, a 255 „Spółdzielcza”. Z niedzieli na poniedziałek wrócą na stałe trasy.

Przystanek również dla linii podmiejskich

Od soboty (22.04) na przystanku o nazwie „Zakrzowska” będą mogły zatrzymywać się autobusy strefowych linii 934 i 936. To przystanek „na życzenie”, który zlokalizowany jest przy skrzyżowaniu ul. Bora-Komorowskiego z ul. Zakrzowską. Dotychczas korzystały z niego linie 111, 121, 128, 130 i 151. Dostępny będzie dla pasażerów linii 934 podróżujących z Psiego Pola, z ul. Mulińskiej w kierunku Jaksonowic (i powrotnym) oraz podróżujących z Godziszowa czy Mirkowa linią 936.

Na Jagodno pojedzie ekspresowy autobus

To początek ważnej zmiany dla mieszkańców południowego Wrocławia i dojeżdżających z sąsiednich miejscowości. Najpóźniej za dwa lata podróż komunikacją miejską od pętli na wysokości ul. Kajdasza do dworca głównego zajmować będzie zaledwie kilkanaście minut.

Bartosz Chocholowski

Właśnie została podpisana umowa na budowę „wyseparowanego korytarza komunikacyjnego”, którym kursować będą autobusy. Nie zamyka to tematu tramwaju na Jagodno. Wręcz przeciwnie. Trasa jest bowiem zaprojektowana pod torowisko. Obecnie nie można go zbudować, ponieważ przecinałoby się z linią kolejową nr 285 prowadzącą do Świdnicy. Zbudowanie skrzyżowania torów kolejowych i tramwajowych technicznie nie stanowi problemu, ale brakuje przepisów regulujących zasady panujące na takich krzyżówkach.

Trasa również pod torowisko

Jeśli budowa krzyżówki okaże się możliwa, zamiana trasy autobusowej na autobusowo-tramwajową będzie relatywnie prosta. – Projektowaliśmy tę trasę jako tramwajową – wyjaśnia Marek Suchy, projektant trasy z BBKS-Projekt. – Teren jest odpowiednio zniwelowany pod pojazdy szynowe, pętla ma odpowiednią geometrię, a parametry przystanków takie, aby odpowiadały zarówno autobusom, jak i tramwajom.

Podłoże wykonane też będzie w taki sposób, aby bez problemów „unosilo” tramwaj.

Dziś najważniejsze jest to, aby komunikacją miejską mieszkańcy

Wydzielona trasa autobusowa powstanie wzdłuż ulicy Buforowej, w miejscu, gdzie teraz jest trawnik

mogli szybko dotrzeć do centrum. A jest ich coraz więcej w tym rejonie. Powstały i powstają tu duże skupiska bloków.

Autobus nie utknie w korkach

– W ciągu najbliższych lat w odległości 500 metrów od planowanej trasy mieszkać będzie 20 tys. osób, dlatego sprawna, szybka i wydzielona z ruchu samochodowego komunikacja, jest priorytetem – mówi Monika Kozłowska-Święconek, dyrektor Biura Zrównoważonej Mobilności Urzędu Miasta.

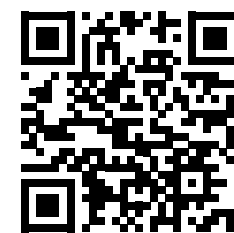
Autobus będzie kursował wydzielonym korytarzem, dlatego nie utknie w korkach. Sygnalizacja świetlna na skrzyżowaniach potraktuje go

priorytetowo. Wydzielona trasa autobusowa będzie prowadzić wzdłuż ul. Buforowej. Rozpocznie się na wysokości ul. Kajdasza pętla. Tam też będzie Park & Ride, który pozwoli mieszkańcom skorzystać z autobusu, zostawiając samochód na parkingu. Autobus bez stania w korkach dojedzie do al. Armii

Krajowej, a docelowo ul. Habską do dworca głównego.

Wykonawca, firma Pro-Tra Building, ma zakończyć budowę do wiosny 2025 r. Koszt przedsięwzięcia to 42,7 mln zł, z czego 40,5 mln zł stanowi dofinansowanie z „Polskiego Ładu”.

► Zobacz wideo na WROCŁAW TV

Pierwsza zielona wiata we Wrocławiu

Dach przystanku został pokryty dywanem rozchodnikowym

Na początku kwietnia pojawił się w centrum Wrocławia niewymagający podlewania zielony przystanek, którego zadaniem będzie pochłanianie zanieczyszczeń.

Magdalena Pasiewicz

Wrocław dołączył do programu ekowiat AMS, które pojawiły się w różnych częściach Polski. Jest to kolejny pomysł wdrażany w mieście pomagający mieszkańcom i środowisku.

Nowa wiata pojawiła na przystanku przy ul. Białoskórniczej. Na specjalnej konstrukcji jej dachu posadzono rośliny, które są odporne na warunki atmosferyczne i świetnie pochłaniają z powietrza szkodliwe substancje.

Pomysłodawcą zielonego przystanku przy ul. Białoskórniczej jest firma AMS.

– Warto podkreślić, że rozwiązanie z rozchodnikiem, jako roślinnością trwałą i co ważne samowystarczającą, już stosujemy w naszym mieście – w zielonych torowiskach. Najnowsza lokalizacja to nasadzenia na trasie tramwaju na osiedle Popowice. I podobnie jak zielonych torowisk, roślinności na dachu również nie trzeba podlewać – podkreśla Ewa Mazur.

Nowa plaża miejska: Beach Bar Port Węglowy

Powstanie nowa plaża miejska nad wodą – Beach Bar Port Węglowy – ze sceną, jedzeniem i strefą do ćwiczeń w plenerze. Jej otwarcie planowane jest już na czerwiec. To nowe miejsce rekreacji organizuje spółka Wrocławski Park Wodny, która w przyszłości powiększy Port Węglowy o marinę dla jachtów i motorówek.

■ Błażej Organisty

Nowe miejsce rekreacji będzie na cyplu, przy którym Oława rozdziela się z Odrą, i na przyległym do niego terenie pomiędzy rzekami. Najpierw był tam jeden z miejskich portów rzecznych, potem miejsce rozładunku i przeładunku węgla, którym ogrzewano wodę w pobliskim zakładzie

wodociągowym. To tak zwany port węglowy, obok którego jest Hydropolis i stacja Polinki.

– Od kilkunastu lat ta przestrzeń była na celowniku deweloperów, którzy chcieli tam budować hotel lub wygrodzony kompleks

apartamentowców. Prezydent Jacek Sutryk podjął inną decyzję. Oddajemy tę przestrzeń wrocławianom – przekazuje Tomasz Sikora, rzecznik prasowy wrocławskiego aquaparku.

Leżaki i statek piracki

Na początku powstanie plaża nad wodą o nazwie Beach Bar Port Węglowy. – Uporządkowaliśmy zieleni, oczyszczamy nabrzeże, usuwamy sta-

re, rozlatujące się zabudowania. To początek naszych działań – informuje.

Nowa plaża Beach Bar Port Węglowy to: ■ strefa relaksu dla dorosłych (leżaki, parasole i namiot, który osłoni przed słońcem); ■ plac zabaw dla dzieci ze statkiem pirackim; ■ miejsce do ćwiczeń fizycznych w plenerze (w planach są zajęcia jogi, zumbi i fitness dla seniorów); ■ scena dla muzyków, aktorów i ludzi związanych z wrocławską kulturą, także młodych talentów; ■ dwa kontenery z napojami i jedzeniem przygotowanym przez kucharzy i dietetyków z Wrocławskiego Parku Wodnego.

Magdalena Kośla, menedżer strefy gastronomicznej Portu Węglowego, odsłania pierwsze karty przygo-

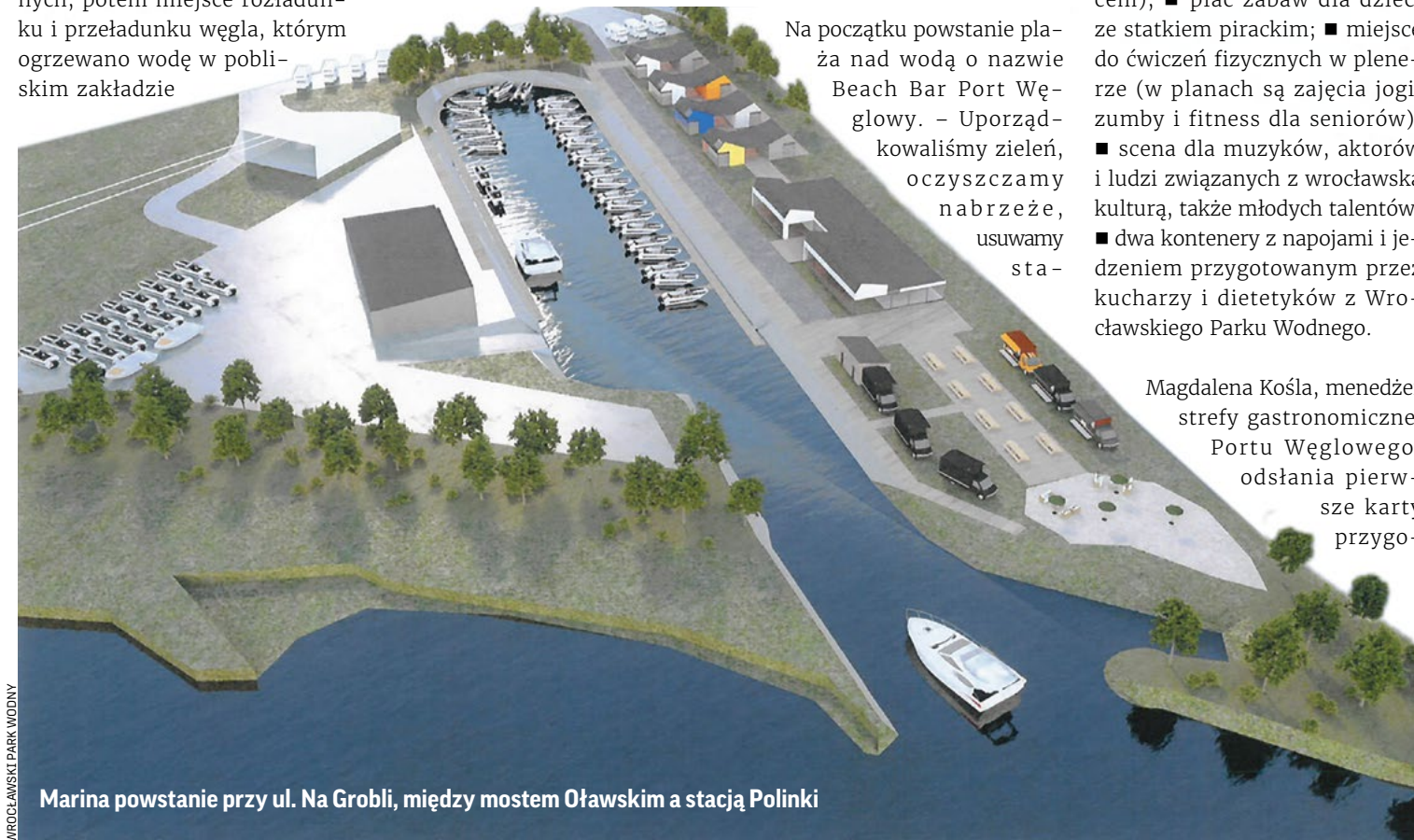
towanego menu: – Zaproponujemy potrawy, które są zgodne z naszą filozofią: by przygotować jedzenie pyszne i zdrowe jednocześnie. Będziemy organizować wieczory grillowe z tradycyjnymi kiełbaskami, kaszanką, ale i świeżą rybą.

Dla jachtów i motorówek

W przyszłości (projekt jest za planowany na kilka lat) dojdzie ogólnodostępna marina miejska dla jachtów i motorówek, wypożyczalnia sprzętu wodnego i parking dla kamperów. Pojawia się także domki kempingowe oraz miejsce do przechowywania jachtów i innego sprzętu wodnego na czas zimy.

W zatoce powstanie port z Y-bomami i slip do wodowania jachtów i motorówek. Jest w planach także postawienie stacji benzynowej do tankowania jednostek pływających.

Teren ma powierzchnię 20 tys. mkw. Władze Wrocławskiego Parku Wodnego zakładają, że na razie ma to być miejsce spotkań i inicjatyw kulturalnych, gdzie prezentowana będzie np. twórczość dzieci z wrocławskich domów kultury.

Marina powstanie przy ul. Na Grobli, między mostem Oławskim a stacją Polinki

WROCLAWSKI PARK WODNY

Rozpoczął się remont przejścia na rondzie Reagana

Schody do przejścia podziemnego na rondzie Reagana zostały zniszczone przez autokar i są zamknięte od listopada 2022. Przetarg jest już rozstrzygnięty i wykonawca rozpoczął remont.

■ Błażej Organisty

20 listopada 2022 roku wieczorem w przejście podziemne przy Pasażu Grunwaldzkim wpadł autokar po zderzeniu z samochodem osobowym. Kierowca zginął na miejscu, dwójka pasażerów trafiła do szpitala. Zaklinowany w zejściu pojazd wyciągnął dźwig. Akcja zakończyła się przed północą.

Dwa dni później pojechał tam inspektor nadzoru budowlanego na kontrolę stanu technicznego. Miejsce wypadku sprawdzili także pracownicy Zarządu Dróg i Utrzymania Miasta we Wrocławiu. Zniszczenia były tak duże, że zejście musiało zostać za-

mknięte. Całkowicie rozbite były balustrady, częściowo zniszczone cokoły, schody i ściany. Popsute zostały także podświetlane tablice informacyjne ustawione nad zejściem. ZDiUM najpierw oszacował straty, zlecił usunięcie uszkodzonych elementów, uporządkowanie, odłączenie zepsutych instalacji elektrycznych oraz oznakowanie i zabezpieczenie miejsca.

Niedawno wybrano wykonawcę – firmę Plus Inwest z Wrocławia. Jej pracownicy w kwietniu zaczęli naprawę.

– Wykonawca rozpoczął prace związane z demontażem elementów, które będą remontowa-

ne i zamówił nowe części, takie jak okładziny granitowe ścian i schodów czy stalowe i szklane elementy balustrad – informuje Ewa Mazur z Zarządu Dróg i Utrzymania Miasta we Wrocławiu.

Oprócz tego wykonawca zamontuje nową podświetlaną tablicę informacyjną. Te i inne zadania z zakresu remontu kosztują ok. 114,5 tys. złotych. Termin realizacji ustalono na 30 maja 2023 roku.

Przypominamy, że obok zamkniętego i naprawianego teraz zejścia (od strony Pasażu Grunwaldzkiego) jest drugie, z którego cały czas korzystają piesi.

OLEKSANDR POLIAKOWSKY

Remont przejścia powinien zakończyć się zgodnie z umową 30 maja

Inwestuj w naszą planetę nie tylko w Dzień Ziemi

W sobotę 22 kwietnia w godz. 12-19 przed Wrocławią zaplanowano: tworzenie ogrodu sąsiedzkiego, zbiórke elektroodpadów, edukacyjną grę terenową, warsztaty tematyczne oraz potężną dawkę zabawy dla najmłodszych. A wszystko z okazji Dnia Ziemi.

Agata Zięba

Dzień Ziemi świętowany jest 22 kwietnia na całym świecie. W tym roku hasło przewodnie to „Inwestuj w naszą planetę”. Z tej okazji Wrocławia przygotowała wraz z Zielonym Wrocławiem, Ekosystemem, Fundacją Odzyskaj Środowisko, MB Recycling oraz Elektrycznymi Śmieciami mnóstwo atrakcji. – We Wrocławiu staramy się działać tak, jakby każdy dzień był „Dniem Ziemi” – podkreśla Małgorzata Woźniak, dyrektor Wrocławii.

Wrocławia jest eko...

– Święto przypadające 22 kwietnia to szczególna okazja, by uhonorować naszą planetę, promując zrównoważony styl życia. We Wrocławiu na co dzień minimalizujemy negatywny wpływ na środowisko, m.in. zredukowaliśmy zużycie energii o 29 proc. w stosunku do 2019 roku, a także organizujemy charytatywne zbiórki odzieży

Podczas Dnia Ziemi przy Wrocławii dzieci będą mogły wykazać się wiedzą o środowisku i wygrać nagrody

i obuwia. W ramach współpracy z Too Good To Go w 2022 roku uratowaliśmy prawie 10 tysięcy posiłków przed zmarnowaniem. Odpowiadamy tym samym na oczekiwania klientów, dla których istotna jest dbałość o planetę – dodaje Małgorzata Woźniak.

...ale to za mało!

22 kwietnia nastąpi prawdziwa kumulacja ekoatrakcji. Wydarze-

nie będzie miało miejsce w dwóch strefach – wewnątrz w strefie Grand Plaza (obok recepcji) oraz na zewnątrz przed wejściem Dąb.

W programie:

- Ogród sąsiedzki – warsztaty sadzenia i pielęgnacji roślin, w godz. 12-19 przed wejściem Dąb (po akcji donice z kompozycjami warzyw i ziół trafią do Towarzystwa Pomocy św. Brata Alberta)

- Ekologiczna gra terenowa, w godz. 12-19, rejestracja w strefie Grand Plaza (rodzinna zabawa z nagrodami, w której trzeba jak najszybciej odnaleźć ukryte na terenie centrum punkty i odpowiedzieć na pytania dotyczące ochrony środowiska)
- Zbiórka elektroodpadów, w godz. 12-15, kontener przed wejściem Dąb (MB Recycling)
- Warsztaty z pielęgnacji i re-

nowacji obuwia „Naprawiaj, nie wyrzucaj”, w godz. 12-19 w strefie Grand Plaza (Pucybuty).

- Warsztaty i zabawy edukacyjne w strefie Ekosystemu, w godz. 12-19 w strefie Grand Plaza (najmłodsi poznają zasady segregacji śmieci oraz tego, jakie produkty powstają z recyklingu)
- Kokedama – warsztaty z tworzenia wiszących kwiatów, w godz. 12-19 w strefie Grand Plaza (warsztaty skierowane do miłośników japońskiego stylu ozdabiania przestrzeni kwitnącymi kompozycjami wiszącymi, po wykonaniu będzie można zabrać kompozycję do domu)
- Ekomilionerzy i warsztaty z tworzenia biżuterii, w godz. 12-19 w strefie Grand Plaza (Fundacja Odzyskaj Środowisko). Gra edukacyjna Ekomilionerzy to zmodyfikowana formuła popularnych „Milionerów”, a pytania dotyczą ekologii. Na warsztatach uczestnicy nauczą się projektować bransoletki i breloki w nurcie trash art, czyli z nieużywanych przedmiotów.

Na warsztaty nie obowiązują zapisy, będzie można do nich dołączać na bieżąco w miarę wolnych miejsc. Wszystkie atrakcje są bezpłatne.

➤ Więcej na stronie wroc.city/EkoWroclavia

Zielono mi! Nowe miejsce spotkań w plenerze

Nowy zielony plac przy ul. W. Grapowa ma integrować lokalną społeczność i być miejscem spotkań

Mieszkańcy Jagodna wkrótce doczekają się nowego zielonego placu. Zarząd Zieleni Miejskiej w porozumieniu z Radą Osiedla Jagodno urządza miejsce spotkań w plenerze przy ul. W. Grapowa.

Bartosz Moch

– Ogłosiliśmy przetarg, w ramach którego planujemy budowę oświetlonej alejki. Do tego przy ul. Grapowa powstaną utwardzone placówki i stoły piknikowe oraz szafka elektryczna do zasilania imprez. Nie zabraknie też oczywiście koszy na śmieci. W założeniu ma to być plenerowe miejsce do integracji lokalnej społeczności – informuje Marek Szempliński z Zarządu Zieleni Miejskiej we Wrocławiu. Oczywiście będzie też jeszcze więcej zieleni i nowe nasadzenia.

– Ważne, że zawczasu teren został uporządkowany, część drzew

już rośnie. Pozwolą one nieco odseparować to miejsce, żeby nic nie zakłócało miłego spędzania czasu wśród zieleni – dodaje Szempliński.

Inwestycja zostanie zrealizowana ze środków Funduszu Osiedlowego. Efekty powinny być widoczne już jesienią 2023 r. Zielone miejsce spotkań powstanie przy granicy Jagodna z Brochowem, nieopodal parku Brochowskiego.

➤ Zobaczcie zdjęcia, jak ten obszar wygląda obecnie i wizualizację, jak pięknie będzie już wkrótce na wroc.city/ZielonoMi

Wrocław i Kobierzyce o rozwoju lokalnego biznesu

Kilkudziesięciu przedsiębiorców z gminy Kobierzyce spotkało się 13 kwietnia, aby porozmawiać z przedstawicielami Wrocławskiego Parku Technologicznego, Agencji Rozwoju Aglomeracji Wrocławskiej i Stowarzyszenia Aglomeracja Wrocławska o możliwościach rozwoju ich firm we współpracy z tymi instytucjami.

Katarzyna Wiązowska

Bez Mikro Nie Ma Makro – to projekt zainicjowany przez Wrocławski Park Technologiczny. W jego ramach zrealizowano już m. in. konkursy promujące wspieranie lokalnych firm, utworzono bazę informacji o mikroprzedsiębiorczości i przeprowadzono akcję Wrocławski Rzemieślnik. Teraz WPT ruszyło w teren i wraz z partnerami rozpoczęło organizację cyklu spotkań, które obejmą swoim zasięgiem gminy Aglomeracji Wrocławskiej.

– Mały biznes był, zanim pojawiły się duże korporacje, jest i będzie, jeśli kiedyś duże firmy zdecydują się nas opuścić. Zatem jest on najważniejszy. Mikroprzedsiębiorcy stanowią 97 proc. przedsiębiorstw w Polsce – podkreślał Maciej Potocki, prezes WPT.

Małe firmy mają warunki

W trakcie spotkania przedstawiciele WPT i Agencji Rozwoju Aglomeracji Wrocławskiej przedstawili narzędzia wspierające powstawanie i rozwój lokalnego biznesu oraz możliwości współpracy z małymi przedsiębiorstwami. – Wrocław i wszystkie gminy ościenne to jeden system funkcjonalny. Choć często pracujemy na rzecz dużych inwe-

TOMASZ HOŁOŚ

Uczestnicy spotkania, do którego doszło w Bielanych Wr. 13.04.2023 w ramach projektu Bez Mikro Nie Ma Makro, na pamiątkowym zdjęciu

storów, którzy tu prowadzą swoją działalność, to bardzo chętnie pochylimy się też nad sprawami mniejszych firm. Widzę duży potencjał współpracy z przedsiębiorcami z takich gmin, jak Kobierzyce – podkreślała Magdalena Okulowska, prezes Agencji Rozwoju Aglomeracji Wrocławskiej.

Ważna współpraca

Jak powiedział podczas spotkania Ryszard Pacholik, wójt

gminy Kobierzyce, miejsce to kojarzy się wszystkim głównie z wielkimi przedsiębiorstwami, jak LG czy Cargill. Jednak działa tu również wiele jedno-, dwu- i trzyosobowych firm, których w gminie jest zarejestrowanych kilka tysięcy.

– To pierwsze spotkanie z naszymi przedsiębiorcami, na którym możemy porozmawiać o współpracy biznesu z samorządem i integracji społecznej. Mamy

nadzieję, że wyciągniemy wnioski i będziemy dalej skutecznie działać w tym kierunku. Tak naprawdę Wrocław zlał się z obrzeżami miasta. To już jest jedna aglomeracja. Dlatego nasza współpraca jest taka ważna – tłumaczył Ryszard Pacholi.

Mikro w grupie znaczy makro

– Jesteśmy mikro, ale w grupie jesteśmy makro. Nasze firmy

reprezentują cały przekrój branż i rzemiosła. Jako grupa możemy naprawdę dużo. Dlatego dzielimy się doświadczeniami, wymieniamy się swoimi usługami, wspieramy się na co dzień – powiedział Wiesław Gaczyński, prezes Stowarzyszenia Przedsiębiorców Ziemi Kobierzyckiej, które wraz z gminą Kobierzyce.

➤ Więcej na wroc.city/RozwojLokalnegoBiznesu

Jak segregować? Najpierw zgnieć, potem wyrzucić

Zgniatanie kartonów jest ważne, bo niezgnieciony zajmuje dużo miejsca, szybko zapycha kosz i powoduje, że kolejne osoby układają śmieci już obok kosza.

Redakcja

Coraz chętniej kupujemy przez internet, a zamawiane zakupy dostajemy w kartonach. Kartony ułatwiają transport, ale po rozpakowaniu zakupów zajmują dużo miejsca. Dlatego zanieśenie ich do niebieskiego kontenera to pół sukcesu. Należy je jeszcze przed wyrzuceniem złożyć tak, by zajmowały jak najmniej miejsca. Inaczej sąsiad swoich kartonów już nie zmieści i będzie musiał ułożyć je obok kontenera.

Z obserwacji pracowników Zarządu Zasobu Komunalnego we

Wrocławiu problem jest jeszcze większy, gdy nawyku zgniatania nie mają użytkownicy nowoczesnych kontenerów podziemnych z kioskami wrzutowymi.

– We wnętrzu podwórzowym przy ulicy Ofiar Oświęcimskich wystarczy 8 niezgniecionych kartonów, w których restauracje dostają zapakowane produkty od dostawców i wrzutnia jest zatkana, a kosz pusty – opowiada Aleksandra Lipertowska z ZZK.

– Dlatego przypominamy im, ale i wszystkim mieszkańcom o zgniataniu ich – dodaje.

ILE KOSZTUJE WROCŁAW W 2023 ROKU?

Tegoroczne wydatki miasta zaplanowano na poziomie 6,4 mld zł. Najwięcej funduszy zostanie przeznaczonych na wrocławską oświatę i opiekę, komunikację zbiorową, rozbudowę i utrzymanie dróg publicznych oraz ochronę środowiska. Na co idą dokładnie Twoje pieniądze? Bez skomplikowanych tabel i wykresów znajdziesz te informacje w cenniku Wrocławia.

Redakcja

Największą część wpływów stanowią dochody własne w wysokości 3,8 mld zł. To m.in. udziały miasta w PIT i CIT (1,69 mld zł), wpływy z podatków i opłat (1,18 mld zł), dochody z majątku (595 mln zł) oraz z usług (343 mln zł). Małe dotacje celowe z budżetu państwa – z 880 mln zł (2021 r.) i 505 mln zł (2022 r.) do 265 mln złotych (plan na 2023 r.).

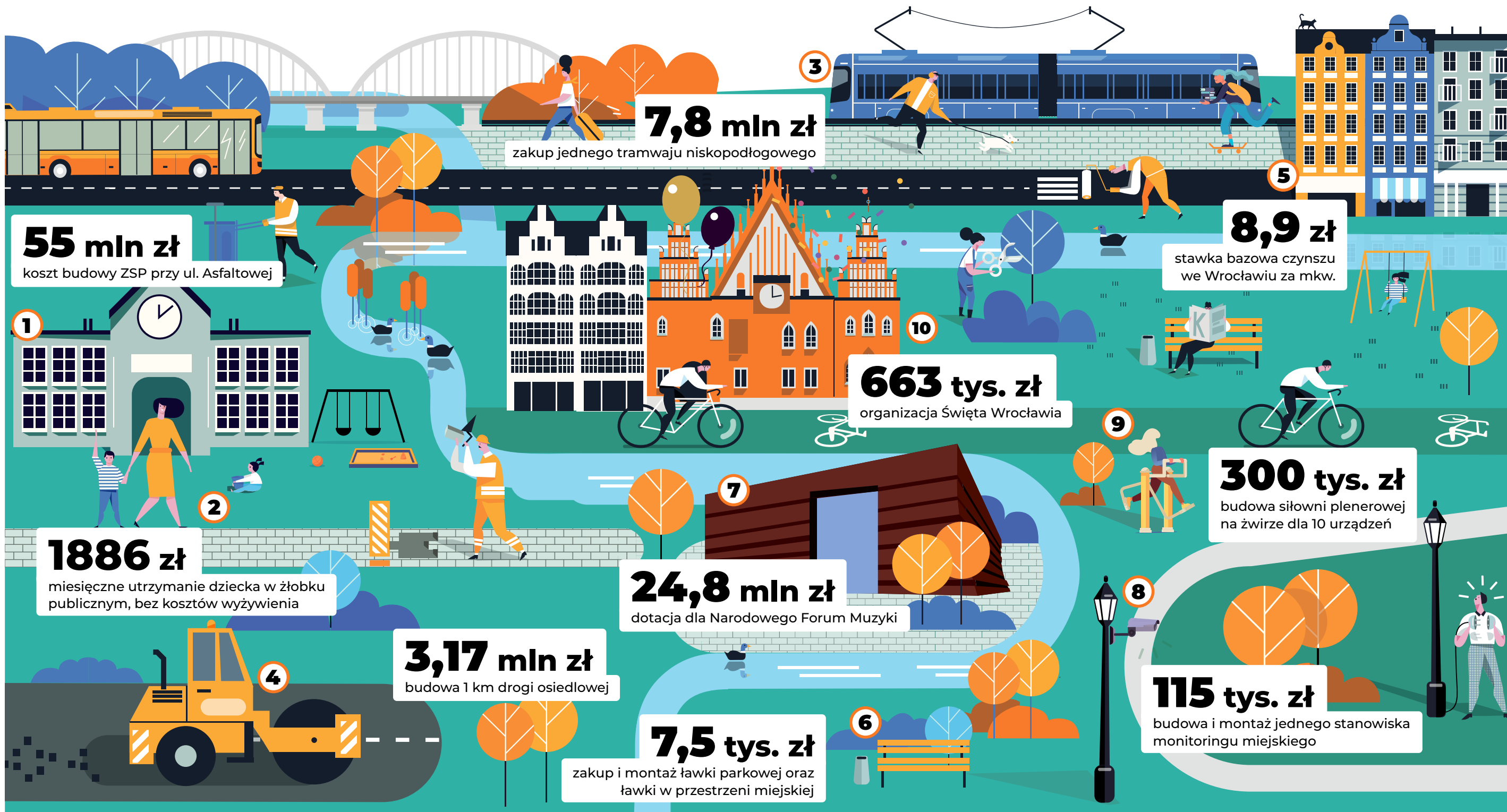
Podatki trzeba płacić. To jedna z kilku rzeczy, przed którymi się nie ucieknie. Jak co roku, zachęcamy, żeby rozliczyć się we Wrocławiu, bo dzięki wpływom z podatku dorzucamy cegiełkę, by nasze miasto sukcesywnie się rozwijało. Płacąc podatki we Wrocławiu, można również korzystać z programów Nasz Wrocław i Nasz Wrocław MAX. To nie tylko zniżki czy bezpłatne wejścia do wrocławskich atrakcji, ale też stała cena na bilety okresowe w komunikacji miejskiej. Zobacz, dlaczego warto: www.wroclaw.pl/nasz-wroclaw/nasz-wroclaw-max.

Cennik Wrocławia

Ile kosztuje miesięczne utrzymanie jednego dziecka w przedszkolu publicznym albo ucznia w szkole podstawowej? Ile trzeba zapłacić za przejazd 1 km tramwaju lub autobusu? Jaki jest koszt budowy placu zabaw czy siłowni plenerowej? Odpowiedzi na te i inne pytania zebraliśmy w cenniku Wrocławia. Podajemy konkretne przykłady, ile i na co miasto wydaje pieniądze.

A na co konkretnie idzie Twój podatek? To wyliczysz w kalkulatorze mieszkańca, wystarczy wpisać miesięczne wynagrodzenie, a kalkulator wyliczy, jaka część podatku jest przeznaczona na finansowanie oświaty, kultury czy bezpieczeństwa. Podając swoje miesięczne wynagrodzenie brutto, narzędzie obliczy, ile wynosi miesięczny podatek, który wpływa do budżetu miasta. Przykładowo, przy miesięcznej pensji 4000 zł brutto, to 41 zł podatku – mówi Marcin Urban, skarbnik Wrocławia. – Pieniądze z podatków są przeznaczane na nowe inwestycje, bieżące utrzymanie miejskiej infrastruktury i transportu miejskiego czy programy społeczne. To dzięki mieszkańcom miasto może się rozwijać i zmieniać na lepsze.

1 EDUKACJA I NAUKA

ponad 55 mln zł – koszt budowy ZSP przy ul. Asfaltowej

1,12 mln zł – Studencki Program Stypendialny

ok. 15 mln zł – koszt budowy Przedszkola przy al. Hallera

1492 zł – miesięczne utrzymanie jednego dziecka w przedszkolu publicznym

1057 zł – miesięczne utrzymanie ucznia szkoły podstawowej

2 USŁUGI SPOŁECZNE

31 mln zł – budżet WBO 2023

144,15 mln zł – roczny budżet dla NGO (program współpracy miasta z organizacjami pozarządowymi)

1 886 zł – miesięczne utrzymanie dziecka w żłobku

publicznym, bez kosztów wyżywienia

6 162 zł – średnie miesięczne utrzymanie mieszkańca w domu pomocy społecznej

4 526 zł – średnie miesięczne utrzymanie dziecka w rodzinnym domu dziecka

3 TRANSPORT, KOMUNIKACJA

7,8 mln zł – zakup jednego tramwaju niskopodłogowego

3,7 mln zł – zakup jednego autobusu elektrycznego (przegubowego eCitaro)

474 tys. osób – średnia dzienna liczba pasażerów MPK

15,54 zł – koszt przejazdu jednego km tramwaju

1,61 mln zł – montaż przystanku wiedeńskiego (peron wiedeński)

60 tys. zł – montaż wiaty przystankowej

4 DROGI, REMONTY, OŚWIETLENIE

83,5 mln zł – budowa TAT łączącej osiedle Nowy Dwór z centrum Wrocławia (kwota zaplanowana na 2023 r.)

76,6 mln zł – Budowa Alei Wielkiej Wyspy (kwota zaplanowana na 2023 r.)

107,4 mln zł – budowa Osi Zachodniej (kwota zaplanowana na 2023 r.)

28 mln zł – nowe mosty Chrobrego z tramwajem na Swojczyce

1,69 mln zł – budowa 100 metrów trasy tramwajowej (podwójnej) z trakcją

1100 zł – montaż znaku drogowego

62,4 mln zł – budowa tramwaju przez Popowice

1,45 mln zł – budowa 1 km ścieżki rowerowej

1,979 mln zł – budowa drogi rowerowej na ul. Sądowej

580 tys. zł – budowa 1 km chodnika o szerokości 3 m

3,17 mln zł – budowa 1 km drogi osiedlowej

od 10 tys. zł do 16 tys. zł – budowa przejścia dla pieszych

20 tys. zł – montaż jednej latarni

350 zł – namalowanie przejścia dla pieszych

5 GOSPODARKA MIESZKANIOWA

8,9 zł – stawka bazowa czynszu we Wrocławiu za mkw.

65,1 zł – minimalna miesięczna kwota czynszu w lokalu komunalnym (powierzchnia 10 mkw. plus

30 proc. zniżki)

299,47 zł – średnia wartość miesięcznego dodatku mieszkaniowego w 2022 r.

2,22 zł – stawka za najem socjalny we Wrocławiu za mkw.

41,24 zł na osobę – koszt odbioru, transportu i zagospodarowania odpadów komunalnych (szacowany koszt na 2023 r.)

6 ZIELEŃ, ZWIERZĘTA, ŚRODOWISKO

94,4 mln zł – koszt wymiany pieców w 2022 r. (dopłaty w ramach KAWKA Plus i likwidacja w zasobie komunalnym)

5,1 mln zł – koszty miesięcznego utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Wrocław w sezonie letnim (obejmują pas drogowy oraz tereny zewnętrzne)

6,7 mln zł – miesięczne utrzymanie czystości i porządku na terenie Gminy Wrocław w sezonie zimowym (obejmuje pas drogowy oraz tereny zewnętrzne)

do 10 tys. zł – dopłata do wymiany jednego pieca

4,49 mln zł – roczne utrzymanie schroniska dla zwierząt

33 zł – miesięczne utrzymanie czworonoga (psa, kota) w schronisku

7,5 tys. zł – zakup i montaż ławki parkowej oraz ławki w przestrzeni miejskiej

5 tys. zł – zakup i montaż kosza na śmieci w parku

7 KULTURA

147,6 mln zł – wydatki bieżące w 25 instytucjach kultury

470 tys. zł – roczna refundacja miasta do biletów wstępu do 17 instytucji kultury w ramach programu „Nasz Wrocław”

1,15 mln zł – stypendia artystyczne (w tym 250 tys. zł – dzieci i młodzież, 900 tys. zł – dorośli)

955 tys. zł – Wrocławska Nagroda Poetycka Silesius i Literacka Nagroda Europy Środkowej Angelus

11,6 zł – koszt jednego wypożyczenia książki w bibliotece

24,8 mln zł – dotacja dla Narodowego Forum Muzyki

16,85 mln zł – dotacja dla Teatru Muzycznego Capitol

18,39 mln zł – dotacja dla Miejskiej Biblioteki Publicznej

8 BEZPIECZEŃSTWO

115 tys. zł – budowa i montaż jednego stanowiska monitoringu miejskiego

63,2 tys. zł – miesięczne utrzymanie wszystkich kamer monitoringu miejskiego

331,85 zł – miesięczny koszt utrzymania jednej kamery monitoringu miejskiego

27,7 tys. zł – liczba interwencji związanych z ochroną środowiska – kontroli spalania odpadów

140 tys. zł – koszt nowego radiowozu

67 tys. zł – koszt drona i modułu pomiarowego Nosacz w Ekopatrolu

9 SPORT I REKREACJA

1 mln zł – średni koszt budowy boiska o sztucznej nawierzchni

6,22 mln zł – roczne utrzymanie hali Orbita z lodowiskiem

4,9 mln zł – budowa hali tenisowej przy Pułtuskiej

10,9 mln zł – wsparcie dla profesjonalnych wrocławskich klubów sportowych

1,65 mln zł – organizacja Nocnego Wrocław Półmaratonu w 2023 r.

300 tys. zł – budowa siłowni plenerowej na żwirze dla 10 urzędów

10 WYDARZENIA

663 tys. zł – organizacja Święta Wrocławia

63,5 tys. zł – organizacja Nocy Muzeów 2023

➤ Szczegóły na www.wroclaw.pl/budzet-wroclawia/2023.

Nowy Dwór: Jazzowo w CK Zachód

Międzynarodowy Dzień Jazzu to świetna okazja do spotkania i posłuchania kameralnego jazzowego trio MIGUŁA/CHOJNACKI/LECH-KI w Centrum Kultury Zachód. Muzycy poruszają się w wielu stylistykach: jazzie, muzyce popularnej oraz ludowej. Bilety w cenie od 25 zł można kupić na stronie biletyna.pl, a także w kasie centrum (dla uczestników programu Nasz Wrocław ze zniżką!). Koncert odbędzie się 30.04 o godz. 17 przy ul. Chociebuskiej 4/6.

Kuźniki z nową ścieżką

Ulica Dziwnowska na wrocławskich Kuźnikach, która łączy ul. Koszalińską z Gołnowską to tak naprawdę ścieżka wśród zieleni. Dla tego jej przebudowę zajął się Zarząd Zieleni Miejskiej. Poza wymianą nawierzchni uporządkowana została nieco zieleni i skarpa wzdłuż dróżki. Pojawiły się też ekologiczne ławeczki. Ze ścieżek pni urządzono próchnowisko, czyli pozostawiono drewno jako pożywienie różnych mikroorganizmów. Z odnowionej ścieżki będzie można korzystać już w połowie kwietnia.

Wielkie sprzątanie na Wielkiej Wypie

Rada Osiedla Biskupin – Sępolno – Dąbie – Bartoszowice jak co roku zaprasza wszystkich chętnych na wspólne sąsiedzkie sprzątanie terenów nad Odrą. Start na wale przy Jazie Opatowickim. Rada zapewnia worki i rękawiczki. Śmieci będą gromadzone w dwóch lokalizacjach: w kontenerze na parking przy Jazie Opatowickim i przy ul. Pankiewicza przy wjeździe w stronę parku Biskupińskiego (tak aby mogła dojechać śmieciarka). Tradycyjnie w ten sposób obchodzony jest Dzień Ziemi. Sprzątanie potrwa około 3 godzin. Zapał do pracy i dobry humor mile widziane.

GĄDÓW – POPOWICE PŁD.

Konkurs o mundialu w Zespole Szkół nr 20

Szybka rozgrzewka, piłkarski poker – 15 śmiałków z trzech szkół wystartowało w Konkursie Wiedzy o Mistrzostwach Świata w Piłce Nożnej w Zespole Szkół nr 20 przy ul. Kłodnickiej. Puchar zdobyła SP 118 z bulwaru Ikara.

Anna Aleksandrowicz

Mundial. To Hiszpanie pierwsi użyli tego określenia na mistrzostwa świata w piłce nożnej, a potem zaczął używać go cały świat. Wiedzieliście? Były też pytania dotyczące udziału Polaków w MŚ, z historii MŚ i ostatniego mundialu w Katarze.

Pięciosobowe drużyny z trzech szkół: SP 5 z ul. Jeleniej, SP 118 z bulwaru Ikara i ZS nr 20 z ul. Kłodnickiej – gospodarz spotkania, stanęły w szranki, korzystając z 6 formatów. Jeden z nich, szybka rozgrzewka to 10 łatwiejszych pytań na początek. Przy piłkarskim pokerze można było wybierać w ciemno pytanie łatwiejsze

Prowadzący konkurs Mateusz z klasy 8e przyjmuje odpowiedź drużyny ze swojej szkoły – ZS nr 20

za mniejszą liczbę punktów lub trudniejszą – za większą. Z każdą rundą emocje były coraz większe.

Ćwiczebny trójmecz

ZS nr 20 w trójmeczu reprezentowała drużyna w składzie: Laura

z kl. 7a (wygrała etap szkolny), Natalia (kl. 7b), Marta (kl. 8b), Piotr (kl. 4e), Sebastian (kl. 5a) i kapitan drużyny – Jakub z klasy 1a, który w szkolnych eliminacjach zajął II miejsce na 74 uczestników. – W przyszłym roku na pewno też będziemy chcieli wystartować

z tym konkursem, ale z większym zasięgiem – zapewnia Katarzyna Trawińska, wicedyrektor ZS nr 20.

Puchar przechodni ufundował gospodarz konkursu. Gadżety, w tym białe-czerwone szaliki – dolnośląski oddział PZPN.

PRZEDMIEŚCIE ŚWIDNICKIE

Remont MDK przy Kołłątaja potrwa 7 miesięcy

Wyłoniono wykonawcę remontu Młodzieżowego Domu Kultury im. Mikołaja Kopernika przy ul. Kołłątaja 20. Od października 2021 r. dzieci uczęszczają na zajęcia w 11 innych lokalizacjach, ale po remoncie będą mogli wrócić do swojego domu kultury.

Kamienica wybudowana w 1858 r. wymaga poprawy stanu technicznego

Magdalena Pasiewicz

Remont rozpocznie się już wkrótce. Wyłoniono wykonawcę prac – to firma „SAD” A.K.S Stanisław Sadowski z Wrocławia. Po podpisaniu umowy wykonawca będzie miał 7 miesięcy na realizację zadania. Zakres planowanych prac to:

- wyrównanie tynków i pomalowanie ścian i sufitów w korytarzach, hallach, klatkach schodowych oraz w sali wielofunkcyjnej
- zakup mebli do sali wielofunkcyjnej i recepcji
- wymiana części wykładzin podłogowych
- wydzielenie klatek schodowych ognioodpornymi ściankami, montaż nowych poręczy

- montaż samozamykaczy drzwi oraz przeciwpożarowej stolarki drzwiowej i okiennej
- instalacja oświetlenia awaryjnego i ewakuacyjnego
- instalacja oddymiania oraz systemu sygnalizacji pożaru
- wyposażenie obiektu w nowe hydranty i gaśnice
- nowe oznakowanie ewakuacyjne i ochrony przeciwpożarowej.

Remont kosztować będzie blisko 2 mln 700 tys. zł. Planowana inwestycja ma na celu dostosowanie obiektu do obowiązujących przepisów techniczno-budowlanych i przeciwpożarowych oraz poprawę jego stanu technicznego. Kamienica, w której mieści się MDK, zbudowana została w 1858 r.

Przyjdź na Polanę Popowicką zagrać w grę miejską

Trasa tramwajowa przez Popowice to nie tylko łatwiejsze do-
tarcie dla 15 tysięcy mieszkań-
ców do centrum Wrocławia.
To także 230 nowych drzew, 2
kilometry zielonego torowiska,
w przyszłości zielone przystan-
ki i już teraz wygodne trasy
rowerowe. Inwestycja zostanie
otwarta za miesiąc, ale już teraz
wybierz się na grę terenową do
pobliskiego parku.

Redakcja

Na piknik rodzinny i towarzyszącą
mu grę terenową na Polanie Popo-
wickiej zaprasza w Dniu Ziemi (22
kwietnia) Wrocławskie Centrum
Rozwoju Społecznego. Wydarzenie
odbędzie się w godz. 12–15.

Na Polanie Popowickiej – po-
łożonej mniej więcej w połowie
budowanej 5-kilometrowej tra-
sy tramwajowej przez Popowice
– czekać będą wygodne leżaki,
sprzęt rekreacyjno-sportowy,
a także outdoorowe klocki i za-
bawki dla najmłodszych. – Stwo-
rzymy przyjemne warunki do
odpoczynku w gronie rodzinnym,
przyjacielskim czy sąsiedzkim. Od
mieszkańców zależy czy pojawią
się na pikniku z książką, robótką
ręczną, a może lekkim posiłkiem
– zachęca Beata Nawrotkiewicz,
rzeczniczka WCRS.

Warto mieć wygodne buty i otwar-
tą głowę. Niezwykłą atrakcją bę-
dzie gra terenowa po parku Popo-
wickim. Przygotowanych zostało
kilkanaście punktów kontrolnych,
na każdym z nich czekać będzie
zadanie do wykonania. Będą to
łamigłówki przyrodnicze z wiedzy
leśno-parkowej, zagadki z bajkami
w roli głównej, zadania zręczno-

ściowe, quizy na spostrzegaw-
czość, zadania z pierwszej pomo-
cy, a także aktywności związane
z nową inwestycją, jaką jest linia
tramwajowa przez Popowice.

Przejsięcie całego terenu gry zajmie
ok. 30–60 min. Organizatorzy su-
gerują udział w grze zespołom mi-
nimum dwuosobowym. Za udział

będą drobne upominki. Polana
Popowicka to park mieszczący się
między ul. Popowicką a Odrą w re-
jonie ul. Białowieskiej. Na stronie
zamieszczamy mapę z zaznaczo-
nymi punktami kontrolnymi. Ko-
lejność ich odwiedzania jest do-
wolna (nie trzeba sugerować się
numerami). Udział w grze i pikni-
ku jest bezpłatny, nie ma zapisów.

Miejsce pikniku zostało wybrane
nieprzypadkowo. Polana Popo-
wicka to tereny zielone sąsia-
dujące z nową inwestycją, która
oddana zostanie mieszkańcom
jeszcze w maju.

Wtedy to przez Popowice pojadą
tramwaje – obecnie trwają ostat-
nie niezbędne odbiory inwestycji.

Nie marnuj, oddaj do nowej jadłodzielni w Magnolii

Nowa lodówka społeczna znajduje się na parterze centrum handlowego

Święta minęły, ale problem marnowania żywności dotyczy wielu z nas przez cały rok. Co zrobić
z jej nadwyżką? Najlepiej skorzystać z jednej z wrocławskich jadłodzielni. A jest ich w mieście
coraz więcej. Ostatnio otwarto kolejny taki punkt w galerii Magnolia Park.

Bartosz Moch

Nadające się do spożycia wyroby
własne z datą ważności, zamknię-
te sery, jogurty czy nabiał, a tak-
że produkty, które przekroczyły
datę minimalnej trwałości, ale nie
przekroczyły terminu przydatno-
ści. To właśnie te dania i artykuły
spożywcze mogą trafić do nowej
jadłodzielni – miejsca, w którym
możemy zostawić nadwyżki je-
dzenia. Od 11 kwietnia działa ona
na terenie Magnolia Park przy
ul. Legnickiej 58.

– W ramach ruchu społecznego
tworzymy punkty do wymiany
nadwyżek spożywczych nazywa-
ne jadłodzelniami. Można tutaj

przynosić dobre jedzenie, które-
go mamy w nadmiarze, a także
częstować się tym, co pozostawi-
li inni. Nie jest to kolejny punkt
pomocowy. To miejsce budowania
świadomości o tym, jak nie mar-
nować jedzenia – mówi Agnieszka
Maniewska, koordynatorka inicja-
tywy Foodsharing Wrocław.

Nowa jadłodzielnia jest społeczno-
ściową lodówką. W Magnolia Park
można ją znaleźć w dyskretnym
miejscu – w korytarzu między
sklepami Pepco i Decimas, na par-
terze centrum handlowego. Jest 18.
tego typu punktem na mapie Wro-
cławia. Pierwszy powstał w 2016
roku w akademiku Arka na Bisku-
pinie. Co roku, dzięki inicjatywie

foodsharingowej we Wrocławiu
nie marnuje się 26 ton jedzenia, co
daje tygodniowo aż 500 kg dodat-
kowego jedzenia, z którego mogą
skorzystać mieszkańcy.

**Lokalizacje wrocławskich ja-
dłodzielni:** ul. Gajowicka 96a,
ul. Swojczycka 118, ul. Hercena 13,
róg Mińska/Zagony, ul. Prusa 37,
ul. Kamieńskiego 190d, ul. Gra-
biszyńska 56, ul. Hubska 8/16,
ul. Krzywoustego 286, ul. Hallera
52, ul. Swojczycka 82, ul. Wiosen-
na 14, ul. św. Jacka 1, ul. Suwalska
11, ul. Nenckiego 127, ul. Wielka 61,
budynek H, ul. Henrykowska 2.

➤ **Szczegóły na**
wroc.city/jadlodzielniewroclaw

Esperanto jest dla każdego! Gdzie się go nauczyć?

14 kwietnia to ważna data dla sympatyków esperanto – tego dnia zmarł twórca tego języka Ludwik Zamenhof. Spośród naszych rodaków to właśnie on ma, po Janie Pawle II i Chopinie, najwięcej pomników na świecie. Sprawdź, gdzie można nauczyć się za darmo esperanto we Wrocławiu i dlaczego warto to zrobić.

Beata Turska

– Esperanto to język, którego łatwo się nauczyć, a pozwala się porozumieć z ludźmi z pięciu kontynentów – wyjaśnia Jerzy Stefański, uczestnik kursu zorganizowanego przez Śląski Związek Esperancki we Wrocławiu.

Nauka czegoś nowego, zwłaszcza języka obcego, jest jak siłownia dla mózgu: z badań wynika, że dzięki niej nasz umysł jest sprawniejszy i wolniej się starzeje. To jednak nie wszystko. – Najważniejsze jest to, że dzięki lekcjom i różnym wydarzeniom można poznać mnóstwo fantastycznych ludzi, także z innych krajów. Esperantyści są niezwykle otwarci i zawsze ciepło witają każdą nową osobę, a to pomaga początkującym przełamać lęk przed mówieniem – mówi Teresa Pomorska ze Śląskiego Związku Esperanckiego.

Uczestnicy kursu języka esperanto w Śląskim Związku Esperanckim nie tylko się uczą, ale i dobrze bawią

Łączy ludzi

Otwartość esperantystów nie jest przypadkiem, bo ten język powstał właśnie po to, by łączyć ludzi. Jego twórca, polsko-żydowski okulista Ludwik Zamenhof, urodził się w Białymstoku, gdzie obok siebie żyli Polacy, Żydzi, Rosjanie i Niemcy. Zamenhof

wymyślił esperanto właśnie po to, by mogli się ze sobą porozumieć.

Jest jeden powód, by uczyć się tego języka: dzięki esperanto można podróżować. – W zeszłym roku byliśmy dwa tygodnie na międzynarodowym kongresie w Brescii we Włoszech, gdzie naszą grupę uczył nauczyciel z Pa-

kistanu. Do południa była nauka, potem prelekcje, wycieczki – wspomina Urszula Osłowska, która także uczy się na kursie ŚZE.

Własny świat

Szacuje się, że w języku esperanto mówi nawet 2 mln ludzi na świecie. Mają swoje książki, czasopisma,

radio, telewizję, muzykę, mnóstwo grup na Facebooku, swoją wersję Wikipedii, a nawet aplikację, która pozwala znaleźć w pobliżu osoby mówiące w tym języku. Spotykają się na międzynarodowych kongresach, w tym największym z nich – Uniwersala Kongreso (kongres światowy), który w tym roku odbędzie się w Turynie.

Ciągle żywy

Język jest żywy i stale się rozwija. A w siedzibie Śląskiego Związku Esperanckiego przy ul. Kościuszki 35B można się go nauczyć za darmo. Zajęcia odbywają się w środy i czwartki, początek o godz. 17. Można dołączyć do grupy osób, które uczą się już od jakiegoś czasu, a jeśli zbierze się 5–6 osób, związek może stworzyć grupę, która będzie się uczyć od podstaw. Można też uczyć się języka, nie wychodząc z domu, bo w poniedziałki o godz. 19.30 odbywają się zajęcia online.

– Przychodzą do nas ludzie w różnym wieku – mówi Teresa Pomorska. Ryszard Mikutra trafił na kurs dzięki koleżance. – Spodobało mi się, bo spotkałem tu fajnych ludzi i uważam, że warto ćwiczyć umysł – mówi.

Nie tylko esperanto

Do siedziby Śląskiego Związku Esperanckiego można wpaść nie tylko na lekcje, ale np. do współfinansowanego przez Wrocław „Klubu Seniora i nie tylko” po to, by... potańczyć, wziąć udział w karaoke, uprawiać nordic walking albo wybrać się w większej grupie w jakieś ciekawe miejsce.

Wirtualna rzeczywistość pomoże pacjentom

Dolnośląskie Centrum Zdrowia Psychicznego otworzyło salę terapii VR, czyli wirtualnej rzeczywistości. Od teraz pacjenci szpitala będą mogli korzystać z nowoczesnych technologii m.in. podczas leczenia traum i zaburzeń lękowych, takich jak fobia społeczna czy lęk wysokości.

Paulina Falkiewicz

DCZP przy ul. Korzeniowskiego zajmuje się leczeniem chorób psychicznych oraz nałogów poprzez stosowanie terapii dopasowanych do konkretnego problemu oraz indywidualnej sytuacji pacjenta. Od 12 kwietnia będzie to także terapia z wykorzystaniem wirtualnej rzeczywistości (VR – virtual reality). W szpitalu powstały dwie sale VR zaprojektowane przez firmę ZE-NonVR.

Sale mają wygłuszone ściany i sufit odwzorowujący obraz nieba z chmurami. Popielato-niebieska kolorystyka sprzyja budowaniu poczucia spokoju, bezpieczeństwa

i wywołuje pozytywne skojarzenia. Podczas terapii pacjent zakłada wygodne gogle, a na ręce łatwe w obsłudze kontrolery z przyciskami, dzięki którym może sterować wirtualną rzeczywistością. W pierwszym pokoju znajdują się dwa stanowiska, gdzie gracze mają możliwość swobodnego poruszania się po całej dostępnej przestrzeni. Drugi pokój obejmuje cztery stanowiska z fotelami do gier, które nie wymagają aktywności fizycznej.

– Technologia wirtualna będzie miała u nas zastosowanie na trzech polach – po pierwsze, możemy stosować pewien rodzaj edukacji, psychoedukacji pacjen-

tów, wprowadzając adekwatne programy w komputery. Po drugie, możemy stosować techniki relaksacyjne jako wspomaganie terapii. Po trzecie, możemy też zastosować tę technikę wirtualną w zaburzeniach lękowych, w tzw. fobiach specyficznych, w których znamy bodziec wywołujący reakcję lękową – wyjaśnia Marek Witkowski, psychiatra, dyrektor medyczny DCZP we Wrocławiu. – W tych gabinetach, w bezpiecznych warunkach, będziemy mogli pacjenta poddać działaniu takiego bodźca, który jest oczywiście nieprawdziwy, ale nasze zmysły odczytują go jako rzeczywisty i w ten sposób wygaszać fobię, np. lęk wysokości – wyjaśnia lekarz.

Pacjenci będą poddawani terapii w specjalnych salach z goglami VR

Po przerwie wyścigi konne wracają na Partynice!

Od ostatniego mityngu rozegranego na partynickim hipodromie minęło pół roku. Ale w niedzielę 23 kwietnia, podczas inauguracji sezonu wyścigowego, na fanów będzie czekało znów sporo emocji – 8 gonitw, a poza tym: pokazy konne, przejażdżki na kucykach, zawody Hobby Horse, wyścigi konne VR i zwiedzanie stajni z przewodnikiem.

Paulina Czarnota

Najważniejszym wydarzeniem dnia będzie międzynarodowa gonitwa z przeszkodami dla koni 5-letnich i starszych o Nagrodę Otwarcia Sezonu. Miłośnicy wyścigów na inaugurację otrzymają wszystko, co najlepsze, czyli gonitwy płaskie, płotowe oraz te najbardziej widowiskowe – z przeszkodami. Na terenie wyścigów czynnych będzie 30 kas, w których publiczność będzie mogła obstawiać swoich faworytów.

8 gonitw, 59 koni

Gonitwy przeszkodowe w Polsce może oglądać tylko wrocławska publiczność, ponieważ spośród rodzimych torów jedynie partynicki hipodrom posiada bieżnię przeszkodową. Na starcie zamelduje się czołówka polskich oraz zagranicznych jeźdźców. W międzynarodowych gonitwach z przeszkodami do startu zostali zgłoszeni m.in. najlepsi dżokeje z Czech i Szwecji. W 8 gonitwach łącznie weźmie udział 59 koni. **Wstęp na wyścigi jest bezpłatny. Start o godz. 14.**

Gonitwę o Nagrodę Otwarcia Sezonu poprzedzi uroczysta parada, którą tradycyjnie poprowadzi konno dyrektor toru – Jerzy Sawka w asyście amazonek. Tuż za nimi pojedzie zaprzęg czterokonny z zaproszonymi gośćmi, dalej konny oddział Straży Miejskiej oraz dzieci z Hobby Horse. Powożącym będzie Piotr Mazurek – wielokrotny zwycięzca międzynarodowych zawodów w powożeniu zaprzęgami czterokonnymi.

W tym roku jednym z gości, którzy zasiądą w bryczce, będzie pan Daniel – zwycięzca aukcji WOŚP. Przedmiotem licytacji był „Pakiet VIP na wyścigach”, w skład którego wchodziły: udział w lunchu VIP, miejsce w bryczce jadącej w parady otwarcia oraz udział w dekoracji zwycięzców gonitwy.

Dwa występy: woltyżerka i...

W programie otwarcia sezonu tradycyjnie znalazły się atrakcje towarzyszące wyścigom, a wśród nich – pokazy konne. Organizatorzy przygotowali dwa występy. Pierwszy z nich to Working Equitation, czyli tzw. robocze ujeżdżenie, wymagające dużej precyzji i zgrania pomiędzy jeźdźcą a koniem. Zobaczymy m.in.: przechodzenie przez bramkę, slalom między beczkami oraz pokonywanie byka.

Working Equitation to dyscyplina wywodząca się z Portugalii, ale szybko zyskuje popularność w innych krajach Europy. W pokazie wystąpią: Anna Skrzypek – czynna zawodniczka, instruktorka i organizatorka zawodów Working Equitation oraz wychowanka Wyższej Szkołki Jazdy Partynice – Klaudia Skrzypczyńska.

W drugim z pokazów zobaczymy występ członków partynickiej sekcji woltyżerki sportowej. Woltyżerka jest treningiem artystycznym z elementami akrobatyki, gimnastyki oraz tańca na stępującym lub galopującym ję –

cym koniu. Jest jedną z dziewięciu dyscyplin jeździeckich wchodzących w skład Międzynarodowej Federacji Jeździeckiej FEI.

Wrocławska Liga Hobby Horse

W programie nie mogło zabraknąć zawodów Hobby Horse, czyli dyscypliny, która bije rekordy popularności wśród najmłodszych. Polega na jeździe na kukiełkowym koniku – głowa konia na patyku. Konie mają różne kształty, rozmiary, są robione i szyte profesjonalnie, a czasami to prawdziwe cuda hand made. Zawody, które odbędą się podczas otwarcia sezonu, będą jednocześnie inauguracją Wrocławskiej Ligi Hobby Horse. W programie znalazło się 10 różnorodnych konkursów dla uczestników w wieku od 3 do 18 lat.

Poczuj się jak dżokej

Przy stoisku Wyższej Szkołki Jazdy na najmłodszych czekać będą kuce z partynickiej stajni. Przez cały czas dzieci będą mogły spróbować jazdy konnej na kucu prowadzonym przez instruktora. Kolejną atrakcją bę d ą

wyścigi konne w goglach Virtual Reality (VR). To jedyna i wyjątkowa okazja, aby nie wsiadając na żywego konia, poczuć się jak dżokej w siodle.

– Z myślą o wszystkich chcących poczuć ten zastrzyk adrenaliny przygotowaliśmy specjalną, wyścigową atrakcję. Na stoisku dostępne będą gogle VR z wgranymi gonitwami, które zostały zarejestrowane na naszym torze. Do wyboru będą gonitwy: płaska oraz przeszkodowa. Każdy chętny będzie mógł poczuć się jak dżokej i zobaczyć gonitwę jego oczami – zachęca Piotr Markiewicz, kierownik działu marketingu i organizacji imprez na Wrocławskim Torze Wyścigów Konnych-Partynice.

Chętni będą też mogli zwiedzić stajnię z przewodnikiem. Podczas oprowadzania nie tylko zobaczymy z bliska różne konie, ale też dowiemy się, jak są zbudowane, jak funkcjonują, jak się z nimi komunikują oraz jak powinniśmy się przy nich zachowywać. Zwiedzanie odbędzie się w dwóch turach, o godz. 13 i 14.

Praktyczne porady

W związku ze spodziewaną dużą frekwencją na otwarciu sezonu, wrocławskie MPK zwiększy częstotliwość kursowania komunikacji miejskiej na Partynice. Linie autobusowe 127 i 144 w dniu imprezy w godz. 12–19 będą kursowały co ok. 15 minut, czyli tak jak w dzień roboczy, a dodatkowo w tym dniu linia 144 będzie obsługiwana przez autobusy przegubowe. Częstotliwość kursowania linii 113 zwiększy się z co 30 na co 15 minut.

Na tor wyścigów można też dojechać koleją, przystanek „Wrocław-Partynice” znajduje się tuż przy wejściu głównym na teren obiektu. Połączenia obsługują Koleje Dolnośląskie na trasie Wrocław – Świdnica. Zaś Ci, którzy przyjadą samochodem, mogą go zostawić na parkingu zewnętrznym, który może pomieścić 300 aut. Parking w dniu wyścigów jest płatny – 15 zł/samochód.

Publiczność może skorzystać z pięciu wejść prowadzących na tor, są to: wejście główne od ul. Zwycięskiej, wejście od parkingu przy ul. Zwycięskiej, wejście od strony ronda św. Ojca Pio (furtka przy siłowni plenerowej), wejście od ul. Radosnej, wejście od Wysockiej. Czynnych będzie kilkanaście punktów gastronomicznych oferujących dania serwowane na ciepło, przekąski, słodczyce, watę cukrową, gofry, napoje zimne i ciepłe.

➤ Program na stronie www.torpartynice.pl

W 8 gonitwach łącznie weźmie udział 59 koni. Na starcie zamelduje się czołówka polskich i zagranicznych jeźdźców

Rzemieślnicy z Nadodrza w niezwykłym fotoprojekcie

Michał Medyński, fotograf i podróżnik, autor projektu „Nadodrzemieślnicy”, pokazał na swoich zdjęciach rzemiosło z perspektywy różnych pokoleń – zarówno stare zakłady i pracownie z tradycjami, jak i te nowe, pełne współczesnej, młodej energii. Powstało 16 reportaży, a właściwie fotograficznych opowieści o utalentowanych ludziach i niezwykłych miejscach. Zobaczysz je na stronie nadodrzemieslnicy.pl.

Dopiletero.com, pracownia drukarska

Food Think Tank, ul. Władysława Łokietka 6

Tapicer Anatol Korolczuk, ul. Kazimierza Jagiellończyka

Foto-Janusz, zakład fotograficzny, ul. Henryka Pobożnego 4

Iza Opiełka, pracownia malarska

Mateusz Gzik, studio projektowe zerka.pl

NADO, galeria i pracownia ceramiczna, ul. św. Macieja 10

Piekarnia Złoto Nadodrza, ul. Henryka Pobożnego 20

– Spotkania z nadodrzańskimi rzemieślnikami pokazały mi, jak ważne jest wspieranie lokalnych społeczności. Prywatnie jednak każdy reportaż był dla mnie osobną podróżą, wyprawą w głąb artystyczno-rzemieślniczego świata, który – jak się okazało – jest zaraz obok, po sąsiedzku.

Michał Medyński, fotograf

Otwarta 12, drukarnia, ul. Otwarta 12

Piecownia, ul. Władysława Łokietka 9

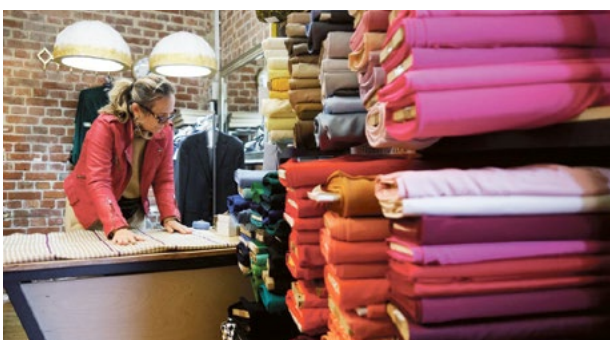
Natura Rzeczy, sklep, pracownia i warsztaty, ul. Rydygiera 47

Ramy-Domański, ul. Bolesława Chrobrego 28

Ramy Ciuchtownie, ul. św. Wincentego 31

Pracownia 17, zakład krawiecki, ul. Rydygiera 32

Anka Mierzejewska, pracownia malarska, ul. Cybulskiego 35

Wytrop ślady swojego miasta w poezji i prozie

Z okazji Światowego Dnia Książki i Praw Autorskich, który obchodzony jest 23 kwietnia, Wrocławski Dom Literatury zaprasza na wyprawę śladami Wrocławia w literaturze. Na mapie znajdziesz poezję i prozę, klasykę i współczesność, literaturę piękną i gatunkową. Gotowy? To zapraszamy w trasę!

Redakcja

- 1 Tadeusz Różewicz Wiersz,**
z tomu *Na powierzchni*
poematu i w *środku*, park Południowy

Chciałem opisać
spadanie liści
w parku południowym
pięć białych łabędzi
stojących na zamglonym lustrze
wody

- 2 Aleksander Trojanowski**
Krzyki, z tomu *Parkingi*
podziemne jako miasta spotkań,
ul. Krzycka

usłyszałem ścieżkę wojenną
wszystkich ze wszystkimi
jak piracki soundtrack każdego
z osobna to Wrocław
dobiegał zza okna: zeszczy loop
wirujący na wietrze
techno z ulicy krzyckiej wypłuka-
ne z basu

- 3 Rafał Wojaczek Piosenka**
uliczna, z tomu *Nie skończona*
krucjata, Rynek

Ile kamieni w bruku
Tyle kobiet ujrzałem
Tyle kobiet doznałem
Na tym pustym rynku
I wszystkie były Panią

- 4 Piotr Siemion Niskie Łąki,**
ul. Niskie Łąki

By tam dotrzeć, trzeba skręcić od
bulwaru z tramwajami, wspiąć
się po pochyłości, ominąć pla-
cyk z warsztatem samochodowym
i po żelaznym moście przekro-
czyć Oławkę. Dochodzi się dalej do
głównej bramy nieczynnego kąpie-
liska, do muru stadionu i resztek
parku, skąd dziurawa asfaltowa
droga prowadzi już prosto ku łąkom
nad dużą rzeką. Długi łuk kładki dla
pieszych przegina się tam wysoko
nad mulistą wodą i kończy schod-
kami przy betonowym murze ogro-
du zoologicznego na drugim brzegu
Odry. Łąki, niskie i puste, uśpio-
ne długim bezruchem, ciągną się
stamtąd aż po kres kontynentu, po
płycizny Morza Północnego, bez-
ludne, opuszczone, nie licząc zapo-
mnianej krowy z Rakowca i czerepu
wyrzuconego na złom syrenki.

- 5 Olga Tokarczuk E.E.,**
most Tumski

Prawie mechanicznie ruszyli na
Ostrów Tumski, gdzie Odra miała
wieczorem kolor rtęci, płynnego

metal, czegoś, co było stałe, a po-
tem uległo przemianie i rozpuści-
ło się. Przeszli powoli przez most
Tumski, oddychając parnym i wil-
gotnym powietrzem. Z zachodu na
czyste brzoskwińskie niebo na-
suwał się wał ciemnych chmur.

- 6 Łukasz Orbitowski Święty**
Wrocław, ul. Macedońska 11

W dzielnicy Różanka wznosiło się
osiedle z wielkiej płyty. Składały
się na nie potężne bloki, z dale-
ka podobne do wielkich kłoców,
ustawione w nieregularny kształt.
Podeptany okrąg przypominał
pradawne sanktuarium wzniesio-
ne rękami modlących się o słońce
olbrzymów. W dzień oczywiście
były to bloki jakich tysiące, i nikt
nie dopatrywałby się w nich niczego
niezwykłego. [...] Z jednej strony
sunęła Odra, resztę ulice Na Polan-
ce, Żmigrodzka i Bałtycka wzięły
w ruchliwy trójkąt. [...] Możli-
we było zejść nad rzekę, gapić się
w rosnący nurt. Osiedle na Polance
było pierwszym kandydatem do
zalania, więc modlono się o słońce

- 7 Marek Hłasko Sowa, córka**
piekarza, ul. Parkowa

Wyjechałem; jadąc powoli, patrzy-
łem na drzewa, które były jeszcze
zielone, i oczywiście zabłąkałem się;
tak, iż musiałem przystanąć i spytać
o drogę. Wreszcie znalazłem ulicę
Parkową. W narożnym kiosku ku-
piłem parę gazet i idąc poprzez ulicę
zobaczyłem zabawną scenę; chod-
nikiem naprzeciw siebie szło dwóch
ślepców i zderzyli się ze sobą, ale
żaden z nich nie powiedział ani sło-
wa; poczęli się tylko ostukiwać la-
skami i rozeszli się bez słowa.

- 8 Jakub Ćwiek, Adam Bigaj**
Bezpański. Ballada o byłym
gliniarzu, most Grunwaldzki

Tak, Śródmieście trzymało się ra-
zem niczym jedna wielka patolo-
giczna rodzina. Wszystkie dzieciaki
były wspólne i można było od są-
siada dostać zarówno jabłko, jak
i poślizgowym przez łeb. Gdy ja-
kiś dobry chłopak szedł do pierdla,
reszta dbała o rodzinę, bo przecież
wiadomo, dziś ten wpada za włam,
jutro tamten za rozbój – nigdy nie
wiesz, co przyniesie kolejny dzień.

My, najmłodsi, niczym sieroty
z powieści Dickensa, pozna-

waliśmy o k o l i c ę
w sposób iście
ekstremalny. Do
dziś, gdy prze-
chodzę koło
mostu Grun-
waldzkiego,
mam ciarki na
wspomnienie,
jak wspinali-
śmy się po jego
przęsłach, by odkryć znajdujący
się tam tunel pełen gołębic od-
chodów i jaj.

- 9 Michał Witkowski Fototapeta,**
Wzgórze Maślickie

[...] wszystko wywożone jest na
podwrocławskie Maślice, w nie-
wyobrażalne hałdy podmiejskich
śmietnisk, w marsjański krajobraz,
pod stalowe niebo, w scenerię wul-
kanów i dymów z nigdy do końca
niewygaszonych ognisk. Kiedy robi
się zimno, stamtąd właśnie podno-
szą się stada czarnych wron, tam
mają swoją bazę, swoje ciepłe kra-
je. Tam wiodą wszystkie sznurze
drogi, wszystkie podziemne kanały
prowadzą na Maślice, a Wrocław
ma ich całe labirynty!

- 10 Jacek Joachim Sztylet**
wenecki, Sępolno

Poprowadziłem ich w głąb ogrodu.
Ścieżka biegła prosto przez do-
brze utrzymany trawnik, w głębi
majażyły niskie, krępe kształty
owocowych drzew. Nie było tu ani
kwiatów, ani jarzyn, Hoszowski
najwidoczniej uważał swój ogród
za miejsce biernego, a nie czynne-
go wypoczynku. Doszliśmy do po-
przecnej ścieżki, biegnącej wzdłuż
tylnego ogrodzenia, pod wysokim
żywopłotem.

– To ja rozumiem – powiedział
Marciniak tonem gospodarza –

w ten sposób człowiek może być
swobodny w swoim ogródku. Nie
to, co u mnie, na Sępolnie. Jak ze-
rwę jedną pietruszkę, już sąsiadki
plotkują.

- 11 Damian Kowal Ćwirowidło,**
ul. Na Grobli 2

Daktary skręcił w ulicę prowadzącą
do Grobli i przejechał przez most na
Oławie. Rzeka przybrała glonowy
odcień, pływało po niej kilka krzy-
żówek i jeden perkoz. Minął sta-
cję niedziałającej od wielu lat kolejki
linowej – wagoniki rdzewiały, od-
kąd miasto stwierdziło, że problem
transportu studentów politech-
niki z jednego brzegu na drugi da
się rozwiązać zabierając dwa razy
więcej osób łódką, kursującą w go-
dzinach zajęć w dziesięciominuto-
wym takcie. Widział już potężną,
ceglań bryłę wieży ciśnień. Ode-
montowano ją i zezwolono na ko-
rzystanie ze znajdującego się na jej
szczyście pomieszczenia, z którego
roztaczał się widok na całą okolicę.

- 12 Filip Zawada Zbyt wiele zim**
minęło, żeby była wiosna,
ul. Grota-Roweckiego

Swoje nocne wędrówki kończy-
łem przy tablicy z przekreślonym
na czerwono słowem „Wrocław”,
pod którym zawsze stały śmieci,
ale ustawione za miastem – jakby
ktoś liczył na odpuszczenie grze-
chów za to, że nie wyrzuca zbęd-

nych rzeczy w granicach zabudo-
wy. Ciekawił mnie ten proceder,
jednak nie na tyle, żeby wysledzić
sprawcę i napisać kolejne opowia-
danie. Klepałem ręką tablicę, jak-
bym przybijał piątkę, i ruszałem
w drogę powrotną. Rytuał space-
rowania powtarzałem codziennie,
bez względu na pogodę, święta
kościelne i państwowe. Nie znałem
nic smutniejszego od rozpoczyna-
nia nowej drogi. Tyle wiązało się
z tym nadziei i energii do zmiany.

- 13 Joanna Bator Ciemno, prawie**
noc, Ogród Japoński

[Ojciec] poszedł spotkać się z po-
dobnym sobie poszukiwaczem
skarbu, który mieszkał w hote-
lu asystenckim, i zostawił nas
na ławce w parku Szczytnickim
z torebką kukulek, pod kwitnący-
mi forsycjami. [...] Koło południa
znudziło nam się jednak czekanie
i ruszyliśmy zielonym tunelem
alei, aż doszliśmy do japońskiego
ogrodu, który wydał nam się cu-
downy w blasku wiosennego słoń-
ca, stworzony specjalnie dla nas
przez jakieś przyjazne buddyjskie
bóstwo. „Rozumiesz, Wielbłądko,
ten ogród służy tylko temu, by się
nim zachwycać. Żadnych grządek,
nic, co można zjeść i zużyć, czyste
piękno”. „A gdy nie ma w nim ni-
kogo? Na przykład nocą, czy wtedy
też jest piękny?” „Tak, potwier-
dziła Ewa, bo ogród żyje w pamięci
ludzi, którzy go widzieli”.

Український Паспортний Сервіс перенесено за новою адресою

Центр ДП «Документ» у місті Вроцлав змінив адресу відтепер він знаходиться на постійній основі в ТЦ «Пасаж Грюнвальдський» у Вроцлаві. Скористатися послугами цього підрозділу можна за адресою: plac Grunwaldzki 22, 50-363.

► Альона Нетесова

Зі зміною адреси кількість охочих скористатись послугою не поменшало. Одна велика черга для всіх, навіть опція зареєструватись на електронну чергу не зменшує живу. Попри те що, стаціонарний Паспортний Сервіс функціонує від 7 квітня, зі слів працівниці Олександри щоденно звертаються за послугами 250 осіб. Кожен за своїми потребами, але більшість звертаються за послугою зміни закордонного паспорта. Хоча нашою кореспонденту вдалось зустріти Анну Шрам, яка звернулася до паспортного сервісу у зв'язку зі зміною прізвища після шлюбу.

Пан Дмитро звернувся з запитом подачі документів, але вже до цього мав досвід співпраці з ДП «Документ», тому що робив паспорт для доньки й вся процедура для нього відома.

Студентка Університету Нижньої Сілезії DSW Вроцлав Валерія Норик звернулася до паспортного сервісу вперше за процедурою отримання ID – картки. Бо на момент виповнення повноліття Пані Валерія перебувала у Польщі

Від 7 квітня український Паспортний Сервіс знаходиться за адресою: plac Grunwaldzki 22

та її документ громадянки України не є дійсним. На питання, як пані дізналась про паспортний сервіс? Валерія відповіла, що це була випадковість через те що вона звернула увагу на українські прапори у торговому центрі. Валерія Норик обрала живу чергу, через те що зі слів пані дуже складно отримати електронну чергу через велику кількість охочих.

Жива черга дійсно великих розмірів, але чекати не доводиться довго. Працює десять вікон, із яких дев'ять на оформлення закордонних паспортів, паспорта громадянина України та ID – картки, а десяте для обміну водійського посвідчення. Також окремий пункт для видачі паспортів та рецепція для отримання талончика на живу чергу та консультацію.

Нагадуємо, що доступні такі послуги:

- одночасне оформлення закордонного паспорта та ID-картки;
- оформлення закордонного паспорта;
- оформлення ID-картки.

Путівник, що дозволить мігрантам не почуватися у Вроцлаві чужими

Як ефективно шукати гарну роботу? Де та на яких засадах лікуватися самим та дбати про здоров'я своїх близьких? Як та де можна отримати необхідні документи? Хто може надати юридичну та матеріальну допомогу?

■ Мачей Сас

На ті та ряд інших запитань ми відповідаємо у циклі статей, що підготовлені спеціально для біженців з України, де зараз триває війна. Путівник підготовлено так, щоб кожен біженець швидко відчув, що він повноправний мешканець нашого міста.

„Вроцлав – місто зустрічей” – це гасло повинно не лише гарно звучати, але й доводити людям, що в кожного мешканця міста такі самі права. Йдеться також про те, що жоден мешканець Вроцлава не залишиться без допомоги. Саме тому, думаючи про мігрантів, ми підготували цикл статей. Його завдання – допомогти у вирішенні багатьох

щоденних проблем. Багато біженців з України переживає справжню травму, пов'язану із втечею від війни та з місць бойових дій. На додачу, те, що люди несподівано покидають рідну домівку, опинившись у чужій країні, не сприяє поверненню до нормального життя. Попри те, що українська та польська мови схожі, між нашими дер-

жавами є багато різниць. Це зокрема стосується юридично-правової системи, а також системи освіти та охорони здоров'я. Отже, ми стараємося пояснити нюанси польської та вроцлавської буденності зрозумілою мовою.

► Путівники для мігрантів на www.wroclaw.pl/ua

Графік роботи

Сервіс працюватиме з понеділка до суботи з 10:00 до 18:00. (Доступна онлайн та жива черга).

Записатися в онлайн чергу можна на сайті паспортного сервісу та отримати фіксований день і час візиту.

Якщо зареєструватися онлайн не вдалося — ви можете прийти до Паспортного сервісу вранці та отримати талон на обслуговування впродовж робочого дня за живою чергою.

Вартість послуг

- Закордонний паспорт біометричний — терміновий

1 085 грн – адмінпослуга, бланк і його персоніфікація; 335 зл – за сервісні послуги підприємства.

- Закордонний паспорт біометричний — не терміновий

733 грн – адмінпослуга, бланк і його персоніфікація; 335 зл – за сервісні послуги підприємства.

- Закордонний паспорт біометричний (терміновий) для громадян до 16 років

1 085 грн – адмінпослуга, бланк і його персоніфікація; 335 зл – за сервісні послуги підприємства.

- Закордонний біометричний паспорт (не терміново) для громадян до 16 років

733 грн – адмінпослуга, бланк і його персоніфікація; 335 зл – за сервісні послуги підприємства.

- ID-картка замість паспорта зразка 1994 року (20 робочих днів)

372 грн – адмінпослуга, бланк і його персоніфікація; 335 зл – за сервісні послуги підприємства.

- ID-картка замість паспорта зразка 1994 року (10 робочих днів)

498 грн – адмінпослуга, бланк і його персоніфікація; 335 зл – за сервісні послуги підприємства.

- Обмін ID-картки

372 грн (498 грн – терміновий) – адмінпослуга, бланк і його персоніфікація;

335 зл – за сервісні послуги підприємства.

WROMIGRANT
пункт інформації для мігрантів та біженців у Вроцлаві

Безкоштовні консультації,
тренінги та інформаційні зустрічі

Прийди!

Перехід Діалогу,
вул. Świdnicka 19,
Вроцлав

Зателефонуй!

+ 48 735 969 992
+ 48 538 579 555
+ 48 71 772 49 50

Напиши!

wromigrant@wcrs.pl

Вподобай!

[f](https://www.facebook.com/wromigrant) [@wromigrant](https://www.instagram.com/wromigrant)

PL / UA / EN / BY / RU

Amerykański sen młodych piłkarek Śląska

Przerwa na mecze narodowych reprezentacji to zwykle czas na regenerację i wzmożone treningi, by przygotować się do najbliższych spotkań. Nieco inaczej było w przypadku kobiecego zespołu Śląska Wrocław U17, który w ostatnim reprezentacyjnym okienku udał się za ocean, by wziąć udział w turnieju w Stanach Zjednoczonych.

Redakcja

Wrocławianki wzięły udział w Dallas Texans International Girls Cup. To jedno z najbardziej prestiżowych wydarzeń w młodzieżowej piłce nożnej kobiet. Co roku bierze w nim udział blisko 200 zespołów i ponad 7 tys. zawodniczek z całego świata. Piłkarki Śląska po dotarciu na miejsce musiały zaaklimatyzować się po zmianie wielu stref czasowych, a także przyzwyczaić się do warunków atmosferycznych. W Teksasie przywitała je bowiem prawdziwie letnia pogoda – mnóstwo słońca i temperatura ponad 30 stopni Celsjusza.

– Można powiedzieć, że poczułyśmy pierwsze promienie słońca

Wyjazd piłkarek WKS-u do Stanów Zjednoczonych możliwy był dzięki zaangażowaniu fundacji Road to Sport

w tym roku, ale nie było z tym problemu, lubimy słońce – mówi Patrycja Falborska, trenerka WKS-u.

Piłkarki WKS-u nie zostały ulokowane w hotelu, a korzystały z gościny amerykańskich rodzin. W fazie grupowej Śląsk pokonał Capital City SC 5:0, następnie rozprawił się 4:0 ze Sting Dallas Black, a w ostatnim meczu fazy grupowej wygrał z DKSC

3:1. W ćwierćfinale, po niezwykle emocjonującym i dramatycznym meczu, uległ Dallas Texans 3:4. W całych zawodach bramki dla WKS-u zdobywały: Krystyna Flis, Gabriela Lewicka, Katarzyna Musiałowska, Magdalena Pórolniczak, Natalia Witkowska oraz Nadia Sobel, Amelia Kozina, Oliwia Związek i Kinga Klimczak.

– To było przeogromne doświadczenie. Spotkania stały

na dobrym poziomie, a rywalki prezentowały się zdecydowanie lepiej pod względem fizycznym niż polskie zespoły – podkreśla trenerka.

Po amerykańskiej wyprawie szybko trzeba było wrócić do ligowej rzeczywistości. Wrocławianki prowadzą w swojej grupie w Centralnej Lidze Juniorek U17 i są jednymi z faworytek do czołowych miejsc na koniec sezonu.

Weź udział w zawodach na... hulajnodze

Głodni sportowych emocji i widowiskowych prezentacji? Młodzieżowe Centrum Sportu Wrocław zaprasza na imprezę dla miłośników ekstremalnych wrażeń – MC Scoot Dżem, czyli zawody w wyczynowej jeździe na hulajnodze. Pierwsza edycja w sobotę 22 kwietnia.

Bartosz Moch

To będzie pierwsza taka impreza w stolicy Dolnego Śląska! MCS

Scoot Dżem – zawody w wyczynowej jeździe na hulajnodze we Wrocławiu rozpoczną się 22 kwietnia o godz. 10 w Centrum Sportów

Ekstremalnych przy ul. Legnickiej 65. Uczestnicy będą rywalizować w czterech kategoriach: PRO, open, junior oraz mini junior. Zawodnicy będą oceniani pod względem 4 kryteriów: trudności, różnorodności, płynności oraz stylu. Podczas eliminacji oraz finału każdej kategorii uczestnicy wykonają po 2 przejazdy. O oprawę muzyczną na miejscu zadba profesjonalny dj, a wyczyny zawodników ocenią uznani sędziowie.

Zapisy i program

Zapisy na MC Scoot Dżem będą prowadzone na miejscu, podczas wydarzenia. Rozpoczną się o godzinie 10. A program imprezy prezentuje się następująco:

- godz. 10–11/12 – zapisy, rozgrzewka
- godz. 11/12– Mini Junior eliminacje

- Junior eliminacje
- Open eliminacje
- Pro eliminacje
- Przerwa
- Mini Junior finał
- Junior finał
- Open finał
- Pro finał
- przerwa
- rozdanie nagród.

Na zwycięzców czekają atrakcyjne nagrody. W kategorii Pro będą to nagrody pieniężne:

1. miejsce PRO: 1 000 zł
2. miejsce PRO: 700 zł
3. miejsce PRO: 400 zł.

W pozostałych kategoriach nagrody będą rzeczowe.

➤ Regulamin i karty zgłoszeń na www.mcs.wroc.pl

MCS Scoot Dżem już 22 kwietnia w Centrum Sportów Ekstremalnych

Tydzień w skrócie

Piłkarski Śląsk przegrał po raz 11. w tym sezonie PKO Ekstraklasy i wyładował w strefie spadkowej. Wrocławianie przegrali na wyjeździe z Wartą Poznań 1:3. Pracę po tym meczu może stracić trener Ivan Djurdjević. Zastąpić go ma legenda WKS-u, Ryszard Tarasiewicz, który Śląsk prowadził już dwukrotnie, w latach 2004–2006 i 2007–2010. W 2008 roku awansował z wrocławianami do ekstraklasy.

Siatkarze Chemeko-System Gwardii Wrocław pokonali 3:0 ekipę SPS Chrobry Głogów. Tym samym zakończyli fazę zasadniczą na trzecim miejscu. W fazie play-off (ćwierćfinał) ich rywalem będzie AZS AGH Kraków, czyli szósta ekipa po 30. kolejkach. Gra toczy się do dwóch zwycięstw. Mecze zaplanowano na 19, 22 oraz ewentualnie 26 kwietnia. Spotkanie nr 1 oraz możliwe nr 3 Gwardia rozegra w roli gospodarza.

WYDARZENIA SPORTOWE

piłka nożna

PKO Ekstraklasa: 23.04, godz. 17.30, Arena Zabrze, **Górnik Zabrze – Śląsk Wrocław** (Canal+ Sport)

żużel

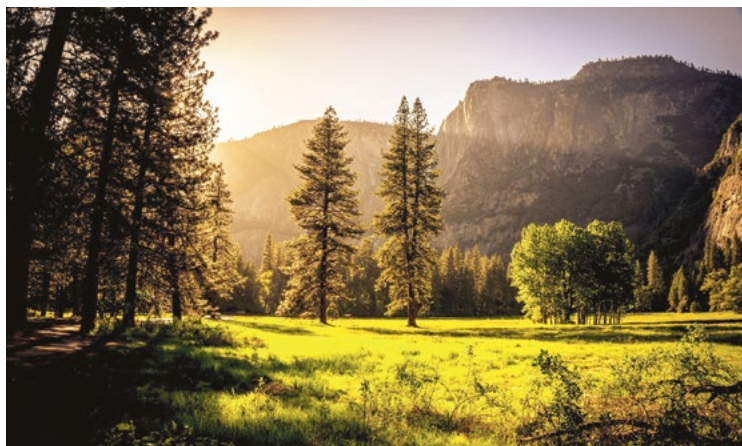
PGE Ekstraliga: 23.04, godz. 19.15, Motoarena Toruń, **FOR NATURE SOLUTIONS KS Apator Toruń – Betard Sparta Wrocław** (Canal+ Sport5)

PGE Ekstraliga: 27.04, godz. 20.30, Stadion Żużlowy Motor Lublin, **PLATINUM Motor Lublin – Betard Sparta Wrocław** (Canal+ Sport5)

koszykówka

Energia Basket Liga, 22.04, godz. 17.30, Arena Ostrów, **BM Stal Ostrów Wielkopolski – WKS Śląsk Wrocław** (Polsat Sport Extra)

Event dla Ziemi 22.04 przy Politechnice Wrocławskiej

Fundacja Green Gaya zaprasza na III Event dla Ziemi. To piknik edukacyjno-integracyjny, który odbędzie się 22.04, w ramach obchodów Światowego Dnia Ziemi. Temat ekologii i ochrony środowiska przybliży uczestnikom pikniku warsztaty, prelekcje, wykłady i konkursy. Działaniom edukacyjnym towarzyszyć będą również atrakcje o charakterze

integracyjnym i rozrywkowym. Odrzuć się i dowiedz, jak wprowadzając drobne zmiany w swoim życiu codziennym, możesz przyczynić się do lepszej jakości życia w mieście! Wydarzenie odbędzie się na terenach zielonych koło Politechniki Wr (ul. Benedykta Polaka 14b). Start o godz. 12. **Program na wroc.city/EventDlaZiemi**. Projekt jest dofinansowany w ramach projektu „Mikrogranty NGO”, realizowanego ze środków Gminy Wrocław.

Bezpośrednie zagrożenie zdrowia i życia

Numer ratunkowy: **112**
 Pogotowie Ratunkowe: **999**
 Policja: **997**
 Straż Pożarna: **998**
 Straż Miejska: **986**
 Centrum Powiadamiania Ratunkowego WOPR (nr ratunkowy nad wodą): **601 100 100**
 Centrum Zarządzania Kryzysowego: **71 770 22 22**

Telefony awaryjne

(bezpłatne, czynne całą dobę)

Pogotowie energetyczne: **991**
 Pogotowie gazowe: **992**
 Pogotowie ciepłownicze: **993**
 Pogotowie wodno-kanalizacyjne: **994**

Infolinie

Centrum Informacji Turystycznej: **71 344 31 11** (pn.-pt. 9.00-19.00)
 Punkt Informacji dla Obcokrajowców: **71 772 49 50** (pn.-pt. 9.00-16.00)
 Wsparcie osób z niepełnosprawnościami: **71 777 89 61** (Biuro Wrocław Bez Barier, pn.-pt. 7.45-15.45)
 Infolinia Urzędu Miejskiego Wrocławia: **71 777 77 77** (pn.-pt. 8.00-18.00)

Ważne telefony – inne

Zgłoś dym ze spalania odpadów: **986** (całodobowo) lub **71 310 06 46** (pn.-pt. 7.00-14.00)
 Zgłoś chore lub ranne dzikie zwierzę: **71 770 22 22** (całodobowo) lub **71 799 67 00** (pn.-pt. 7.45-15.45)
 Zgłoś niebezpiecznego psa lub kota: **986** (całodobowo) lub **71 362 56 74** (pn., śr., czw., pt 9.00-16.30, wt. 9.00-18.30, sb., nd. 9.00-15.00)
 Zgłoś awarię do ZDiUM: **71 376 00 22, 19501** (całodobowo)
 Centrum Obsługi Klienta MPWiK: **71 34 09 655** (pn.-pt. 8.00-15.00, śr. 8.00-17.00)
 Biuro Obsługi Pasażera MPK: **71 321 72 70/71** (pn.-pt. 7.00-21.00)
 Miejskie Biuro Rzeczy Znalezionej: **71 376 08 96** (pn.-pt. 8.00-14.00, śr. 8.30-16.00)
 Miejski Rzecznik Konsumentów: **71 777 79 02** (pn.-pt. 7.45-15.45)
 Taxi Senior: **794 123 124**
 Telefon Zaufania MOPS: **512 198 939**

Napisz do nas!

REDAKCJA
 pl. Solny 14, 50-062, Wrocław,
 www.wroclaw.pl,
 e-mail: biuletyn@araw.pl

Redaktor naczelna
 Anna Aleksandrowicz
Redaktor wydania
 Paulina Czarnota

DRUK
 AGORA
 ul. Daniszewska 27
 03-230 Warszawa
WYDAWCA
 Gmina Wrocław

targiEZOTERYCZNE.pl

MEDYCYNĄ NATURALNĄ

- CIĄŁO
- UMYSŁ
- DUSZA
- NATURAL LIVING
- BIŻUTERIA
- MINERAŁY

22-23 KWIECIEŃ 2023 WROCŁAW

Aula NOT
 ul. Piłsudskiego 74, WROCŁAW

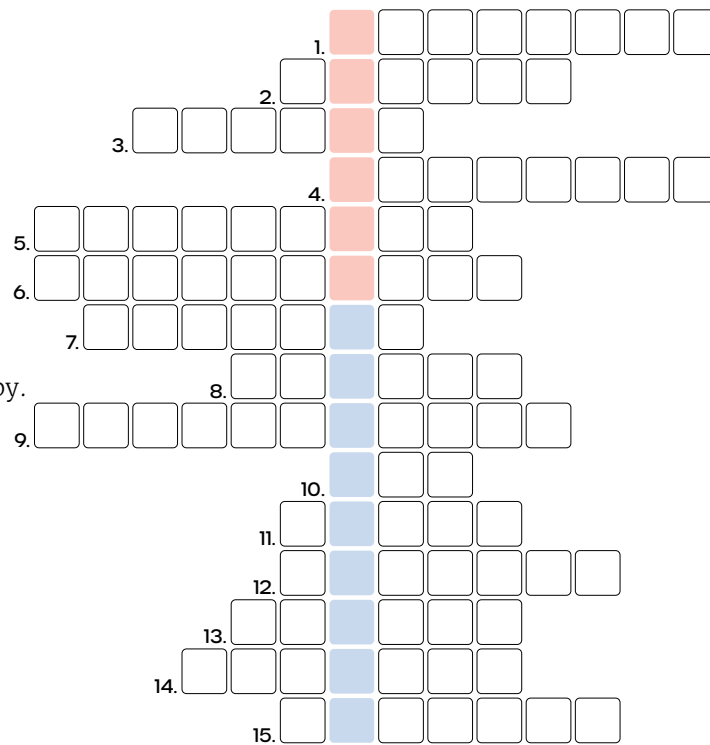
Targi Ezoteryczne w budynku NOT 22-23.04

Targi Ezoteryczne to impreza wystawiennicza poświęcona holistycznemu podejściu do życia, zdrowia i dobrego samopoczucia. To dwa dni wykładów i warsztatów oraz możliwości spotkania wystawców z następujących dziedzin: joga i medytacja; muzyka i relaks; zdrowe jedzenie i suplementy diety; organiczne zioła; terapie zdrowotne, niekon-

wencjonalne i holistyczne; odnowa biologiczna; medycyna naturalna; regeneracja energetyczna; masaże, zabiegi na ciało; biżuteria, kamienie, kryształy; ubrania, upominki, świece, oleje; wróżby, reiki, tarot, numerologia, kroniki Akaszy, regresing niehipnotyczny; sesje terapeutyczne; książki, kursy edukacyjne. Targi odbędą się w budynku NOT przy ul. Piłsudskiego 74. **Bilety do nabycia na stronie targieezoteryczne.pl** i w kasach przed wydarzeniem.

KRZYŻÓWKA NUMERU 128

- Minerał, którego skład znaleziono w I. poł XX w. we wrocławskich Partynicach i nazwano „skarbem partynickim”.
- Ta instytucja zajęła miejsce dawnej Rejencji Wrocławskiej w gmachu nad Odrą.
- Średniowieczny przywilej... dla miast, który wymagał od kupców wystawienia swoich towarów.
- Beton wzmocniony stalowymi prętami, powstało z niego wiele modernistycznych budynków.
- Imię polskiego króla, patrona ulicy w sąsiedztwie Narodowego Banku Polskiego.
- Mieściła się kiedyś w gmachu przy ul. Szajnochy.
- Hala niedaleko Wyspy Piaskowej, w której można zrobić zakupy.
- Złota, na narożnej kamienicy na Rynku przy skrzyżowaniu ulic Świdnickiej i Oławskiej.
- Popularna nazwa nietypowej windy, która znajduje się w budynku banku we Wrocławiu.
- Opłata za przewóz towarów przez granicę.
- Dolnośląskie miasto i rzeka płynąca przez Wrocław.
- Inaczej słodczyce, sprzedawano je kiedyś na Rynku.
- Handluje się nimi.
- Było ich 80 i należały do Solidarności.
- Współczesne miejsce zakupów, spotkań i rozrywki.

Aby wygrać jedną z trzech nagród, wystarczy wysłać hasło z krzyżówki SMS-em pod numer **664 072 606**. Koszt jednego SMS-a wg taryfy

operatora. W treści należy wpisać numer biuletynu i po kropce prawidłową odpowiedź. W tym numerze będzie to **128.HASŁO** (słowo HASŁO należy zastąpić rozwiązaniem krzyżówki).

Na odpowiedzi czekamy do **26 kwietnia 2023 r. do godz. 20**. Trzech zwycięzców wyłonimy zgodnie z regulaminem spośród autorów prawidłowych odpowiedzi do **10 maja** br. Skontaktujemy się z nimi w ciągu trzech dni roboczych z numeru telefonu 71 776 71 00. **UWAGA!** Według regulaminu nagrodę można wygrać raz na 12 miesięcy. W tym wyda-

niu do zdobycia są: bluza, workoplecak i kubek. Zwycięzcy z nr. 126 (hasło: Śmigus dyngus) to pan Damian (bluza z herbem), pani Paulina (workoplecak z herbem) i pani Barbara (kubek). Gratulujemy!

➤ **Regulamin i RODO**
www.wroclaw.pl/biuletyn/#konkurs